

GRADISOV VESTNIK

Leto XXVIII Ljubljana,
december 1986
Štev. 343

Eno največjih gradbišč Gradisa v prihodnjem letu bo v bližini mesta Višegrad v Bosni, kjer smo že letos pričeli graditi mostove in viadukte, ki so potrebni zaradi nastanka akumulacijskega jezera za novo HE Višegrad. Mostovi, 27 jih bo, bodo zgrajeni na Drini in Limu, največji pa bo stal na stebrih visokih 75 metrov

3. seja odbora za načrtovanje in razporejanje dohodka

Boljša organiziranost Gradisa

Na svoji tretji seji je odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka razpravljal o rezultatih poslovanja v letošnjem letu, o osnutku srednjeročnih planov Skupnih služb in Inženiringa, največ pozornosti pa so člani odbora posvetili osnutku srednjeročnega plana delovne organizacije. Seznanili so se tudi z osnovami gospodarskega načrta za leto 1987 in pregledali sklepe prejšnje seje.

Ugotovili so, da predlog ukrepov za izvajanje finančne discipline v okviru DO Gradis zaradi kratkega roka ni mogel biti pripravljen in

sklenili, da ga mora pripraviti Interna banka do 10. decembra letos.

V razpravi o rezultatih poslovanja so ugotovili, da so podatki zelo optimistični. Primerjava Gradisa z nekaterimi večjimi delovnimi organizacijami s področja gradbeništva kaže, da so podatki za našo DO ugodnejši, tako je npr. delež akumulacije v dohodku znašal v prvih devetih mesecih celo 16,1 odstotka. Delež osebnega dohodka v dohodku pa je bil 53,76 odstotka, kar je manj kot je

Nadaljevanje na 3. strani

4. seja problemske konference OOZK Gradisa

Za večjo odgovornost

Člani stalne problemske konference OOZK Gradisa so se na 4. redni seji najprej seznanili s poslovnimi rezultati Gradisa in pričakovanji do konca leta. Gradis posluje uspešno in je na vrhu gradbeništva, enako dobre rezultate pa pričakujemo tudi ob koncu leta.

Več pozornosti so namenili težavam v nekaterih naših tozdih. Tako so za tozd LIO iz Škofje Loke in SPO iz Ljubljane menili, da morata poiskati notranje rezerve, čeprav so njune težave v veliki meri objektivne narave. Spregovorili so o težavah, ki jih ima SPO pri pridobivanju sredstev, še posebej deviznih, o obeh, da bo zaključni račun kovinskih obratov pozitiven in da bo angažiranost KO Ljubljana v prihodnjem letu verjetno boljša kot v KO Maribor, kjer je mnogo odvisno od izvoza v Sovjetsko zvezo.

Razpravljali so tudi o težavah, ki jih ima Gradis pri načrtovanju, ker še niso znali vsi elementi poslovanja za prihodnje leto. Striktno pa se bomo držali sprejetih zakonskih in drugih določil tekoče ekonomske politike.

Sklenili so, da morajo za tozde, ki imajo slabše rezultate na ravni DO nujno poiskati dolgoročne rešitve, da je naloga vseh komunistov, da se dogovorjene rešitve realizirajo v praksi in da je nujno povečati angažiranost tozda Inženiring pri zasedanju kapacitet kovinskih obratov. Strinjali so se, da je nujno potrebno pripraviti projekcijo vpliva, oziroma posledic ekonomske politike na poslovanje Gradisa.

Ko so obravnavali rezultate poslovanja v tujini, so menili, da je potrebno podati realno oceno stanja. V Kuvajtu in Iraku imamo težave, mnogo bolje pa je v ZR Nemčiji,

tako da so kumulativni rezultati tuje pozitivni. Razpravljali so tudi o kadrovskih težavah pri delu v tujini in o odgovornosti, pri tem pa omenili, da je nemogoče vnaprej predvideti in upoštevati vse faktorje, ki vplivajo na poslovne rezultate.

Sklenili pa so, da je potrebno izpostaviti polno odgovornost tistih,

Nadaljevanje na 3. strani

Iz vsebine:

- AOP — prehod na Iskro Delto
- SPO brez motenj v poslovanju
- LIO — počasi iz težav
- Uspešni so tisti, ki imajo dobre kadre
- Turistično naselje Babariga — Mandriol
- Zmaga Gradisa v Celju

Srečno 87

Ali prihaja obdobje, ko bo družba ugodneje obravnavala gradbeništvo?

Izvršni odbor Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije je podprl načelne usmeritve zvezne in republiške resolucije o uresničevanju razvojnega načrta v letu 1986. To podporo so člani Izvršnega odbora sprejeli z zavestjo, da terjata resoluciji večje dopuščanje veljave tržnih zakonitosti, kar bo povzročilo težave tudi marsikaterim gradbenim organizacijam — namreč tistim, ki so jih tako ali drugače ščitile družbenopolitične skupnosti.

Ob tej načelni podpori obema resolucijama, je Izvršni odbor na seji 25. novembra sprejel še nekaj drugih stališč. Ker resoluciji kažeta, da bo tudi v prihodnjem letu manj dela, kot bi bilo potrebno za obstoječe kadrovske, organizacijske in tehnološke zmogljivosti slovenskega gradbeništva, naj sindikalne organizacije vztrajajo, da bodo občinske skupščine v planih občin konkretnje opredelile infrastrukturne in ekološke naložbe, pa tudi ukrepe za pospešitev stanovanjske gradnje.

Izvršni odbor je odločno podprl stališče predsedstva Republiškega sindikalnega sveta, da morajo biti vsi pogoji gospodarjenja znani do konca leta. Sprejeli so tudi usmeritev, da bo sindikat gradincev pospešil kadrovsko prestrukturiranje v gradbeništvo in zahteval stimulatивnejše nagrajevanje proizvodnih delavcev. Gradbeništvo bo namreč zašlo v hude težave, če se bo nadaljeval sedanj trend, ko iz delovnih organizacij bežijo proizvodni delavci, medtem ko režija ostaja neokrnjena.

Poleg tega je Izvršni odbor podprl sklenitev dogovora o korektnem obnašanju na licitacijah. Ob tem je predsednik Republiškega odbora gradincev **Franc Berginc** poudaril, da morajo osnovne sindikalne organizacije dobiti vpogled v to, kako in za kakšno ceno komercialne službe pridobivajo posle.

Takšni so bili sklepi, v razpravi, ki je pripeljala do njih pa je sodeloval tudi predsednik Zveznega odbora gradbenih delavcev Jugoslavije **Miloš Zorić**, ki je poročal o prizadevanjih tega organa.

Na kakšno ceno Zveznega odbora je ZIS naredil poročilo o uresničevanju sklepov o stanju v gradbeništvo, ki jih je Zvezna skupščina sprejela že leta 1984. Pri tem je ZIS ugotovil, da se ti sklepi niso uresničevali in je gradbeništvo prišlo v še slabši položaj. Zvezni odbor ne terja nobenih

novih sklepov, pač pa zahteva, da se začno uresničevati sklepi iz leta 1984. »Pri tem smo vedno opozarjali, da ne gledamo le koristi svoje panoge, saj se zavedamo, da bi bilo to egoistično in ne bi nikamor prišli, če bi vsaka panoga gledala le svoje koristi,« je poudaril Zorić. »Toda v

● **Nobena skrivnost ni, da nelojalna konkurenca temelji na nizkih plačah gradincev, ki delo potem izvajajo. Nesprejemljivo pri tem pa je, da niti samoupravni organi niti sindikalne organizacije ne poznajo pogojev pri pridobivanju poslov, kar seveda pomeni, da ne morejo poznati pogojev poslovanja v svoji delovni organizaciji. Berginc je ob tem tudi menil, da bi bilo gotovo več združevanja dela in sredstev in več poslovne povezovanja med različnimi delovnimi organizacijami, če ne bi bilo odločanje o tržnem nastopu v rokah ozkih struktur.**

mnoгих državah na svetu so v težkih gospodarskih situacijah spodbujali gradbeno dejavnost, ker ta dejavnost vleče za seboj mnoge druge gospodarske dejavnosti, ki so z njo povezane.

Zvezni odbor gradbenih delavcev je, skratka, videl priložnost, da se začne prej omenjene skupščinske usmeritve konkretizirati ravno v resoluciji za prihodnje leto. In Miloš Zorić je zatrdil, da so nekateri pomembni ukrepi v resoluciji tudi vključeni. Tako na primer zmanjšanje davkov in prispevkov: usmeritve za davčno politiko v letu 1987 predvidevajo selektivno obdavčitev, kjer bodo vse organizacije — davkoplačevalci razdeljene v 5 skupin, gradbeništvo pa naj bi bilo v drugi najugodnejši — takoj za družbenimi dejavnostmi.

Pri izvajanju investicijskih del v tujini sta pomembni usmeritvi, da se v državah, kjer poteka gospodarska menjava na osnovi blagovnih list, vključi vanje tudi gradbeno dejavnost, pa da mora jugoslovanska banka za mednarodno sodelovanje bolj podpreti izvajanje investicijskih del v tujini. Zvezni odbor gradincev se tudi, odločno zavzema za strezno rešitev položaja tistih izvajalcev, ki so prizadeti z odlogi plačil na osnovi meddržavnih sporazumov.

O akciji 30.000 stanovanj v Jugo-

slaviji Zvezni odbor gradincev meni, naj to ne bo enkratna akcija, pač pa naj postane dolgoročna usmeritev, da se omogoči gradnja za trg ter da ustrezne komunalne organizacije in sisi zanjo pripravljajo zemljišča.

Seveda to še ni vse, saj na zvezni ravni niti ni mogoče uresničiti vseh usmeritev. V okviru svojih pristojnosti bi morali sprejeti ukrepe za podporo gradbeništva tudi v republikah in občinah, pa tudi gradbinci ne smejo pozabiti svojih obveznosti

Prepričan sem, da prihajamo v obdobje, ko bo družba ugodneje obravnavala graebeništvó kot doslej, je rekel Miloš Zorić in takoj pristavil, da to gradbincem samim nalaga veliko obveznost. Na prvem mestu med sklepi Zvezne skupščine piše, da morajo gradbene organizacije na osnovi Dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije pripraviti svoje programe, a le malo organizacij je to uresničilo.

Priznati moramo, da mi veliko pričakujemo od drugih, sami pa smo le malo naredili, je nadaljeval Zorić in to podkrepil še z naslednjim primerom: Mnoge gradbene organizacije zahtevajo sprjem zakona o obnašanju na licitacijah. Proti komu in za koga zahtevajo tak zakon. Mi, gradbinci, zahtevamo od drugih, naj nam predpišejo pravila obnašanja. Ali je to umestno? Če se sami nismo mogli dogovoriti, kako je treba delati, kako bo to naredil nekdo drug namesto nas.

Precej pozornosti je zbudil tudi **Ranko Krašič** s poročilom, kaj v SGP Grosuplju predlagajo za ureditev razmer pri stanovanjski gradnji. Realistično je opozoril, da je stanovanjska politika bolj političen kot ekonomski problem, pa tudi, da na tem področju nikoli ni mogoče pričakovati veljave zgolj ekonomskih elementov. Vedno bodo namreč tudi določene politične korekture. Mogoče in nujno pa je uvesti čiste odnose.

Po Krašičevem mnenju je zdaj

● **Miloš Zarić je končal z ugotovitvijo, da je jugoslovanskih gradincev glede na obseg dela brez dvoma preveč. Nekateri celo predlagajo, naj bi naredili plan za 20 do 25-odstotno skrčenje gradbeništva. Toda tega ni mogoče opraviti s planom. Kako naj bi določili, koga je potrebno ukiniti? Edina perspektivna pot je dopustiti delovanje tržnih zakonitosti, kjer bodo preživeli tisti, ki so sposobni. Na to je naravnana resolucija in ukrepi, ki jo spremljajo — na primer novi zakon o sanaciji. Pri uveljavljanju teh usmeritev bodo tudi boleče posledice, toda po mojem prepričanju to vendarle pomeni manjše zlo, je menil Zorić.**

razpored moči izrazito v prid političnim dejavnikom (od občin do republike), medtem ko izvajalci nimajo ustrezne besede. Rešitev bi bila seveda v tej smeri, da bi dali izvajalcem približno enak vpliv kot političnim dejavnikom. Drug problem je po Krašičevem mnenju, da zaradi prenizkih obresti pada vrednost kapitala. Zato se zavzema, naj bi kupci stanovanj plačevali realne obresti, nakup pa naj bi jim olajšali z drugimi ukrepi. Poleg tega pa bi lahko uvedli tudi socialne koretive, toda za to pomoč bi morali ustanoviti poseben sklad, ne pa da bi šla na stroške banke. Če bi uredili odnose v stanovanjski gradnji, bi zgradili mnogo več stanovanj, ki bi bila ob enem kvalitetnejša in v končni posledici tudi cenejša, je menil Ranko Krašič.

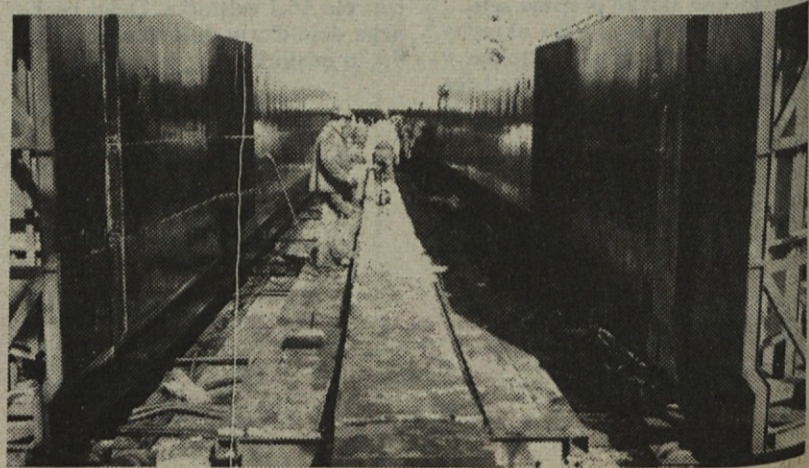
Dogovorili so se, da bo ustrežna komisija pri Republiškem odboru tudi gradivo pregledala, ga po potrebi še dopolnila in dala pobude za reševanje teh problemov.

Lojze Javornik

ODE (beri osební dohodek)

Imunost

Moja plača je stoođstotno imuna proti še tako visoki inflaciji — tako hitro namreč izgine.

Nadaljevanje s 1. strani

Boljša organiziranost Gradisa

določeno v gospodarskem načrtu. Z osebnimi dohodki je Gradis že dosegel povprečje slovenskega gospodarstva, v gradbeništvu pa je v samem vrhu.

Pri obravnavi osnutka srednjeročnega plana 90 za DSSS so ugotovili, da bodo morali srednjeročni plan za tehnično službo spremeniti zaradi vključitve konstrukcijskega biroja, ki bo odšel iz Inženiringa. Splošno mnenje je bilo, da bi morali določiti normative in standarde za stroške Delovne skupnosti, kar naj bi pripeljalo tudi do ustrežnejšega načina nagrajevanja in zmanjšanja odliva kadrov iz DSSS. To nalogo bi določili kot razvojno — raziskovalno nalogo in jo kot nujno predložili v izdelavo Razvojni službi.

Razpravljali so še o potrebi po drugačni organiziranosti vodstva Delovne skupnosti, o tem, da mora poslovna filozofija doseči korenite premike, o tem, da je potrebno organiziranosti delovne organizacije dati posebno veljavo, o potrebi povečanja Razvojne službe z raziskovalno enoto. Na koncu so ugotovili, da sta osnutka srednjeročnega plana za DSSS in Inženiring primerna za razpravo.

Po predlogu komisije za sestavo srednjeročnega plana 90 delovne organizacije je potrebno še dopolniti osnutek plana 90 za počitniške domove, skleniti samoupravni sporazum o združevanju sredstev za skupne nabave, določiti normative in standarde v DSSS, narediti plan o večanju deleža lastnih virov obratnih sredstev, izdelati predloge za spremembo delovanja finančne in računovodske funkcije v Gradisu in pripraviti koncept razvoja družbenega standarda.

Pri osnovah gospodarskega načrta 87 so ugotovili, da so pripravljene tako kot doslej, to je iz sedaj veljavnih dokumentov. Razpravljali so tudi o tem, kakšen deflator bi bilo najboljše upoštevati pri pripravljanju planov za prihodnje leto.

Odbor za načrtovanje in razporejanje dohodka je ob koncu seje še priporočil tozdom, da sprejmejo lastne ukrepe o prerazporeditvi delovnega časa in da naj upoštevajo sedanjo zakonodajo pri obračunavanju nadurnega dela.

M. M.

Priznanje Geološkega zavoda, skulpturo »Vrtalci« je v imenu kamnoloma Črni kal prevzel njegov vodja Mladen Grgurić

Ob 40-letnici Geološkega zavoda Ljubljana

Skulptura »Vrtalci« kamnolomu Črni kal

Skulptura »Vrtalci« podeljena kamnolomu Črni kal.

S slavnostno sejo Geološkega zavoda Ljubljana je ta 2600-članski kolektiv 3. decembra počastil 40-letnico uspešnega delovanja. Slavnostni govornik je bil Erik Vrenko, predsednik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost. Ob tej priložnosti so šestim najzaslužnejšim delavcem GZL podelili visoka državna odlikovanja za posebne zasluge pri razvoju kolektiva.

Proslave so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupnosti republike in Ljubljane ter predstavniki delovnih organizacij iz cele države, s katerimi Geološki zavod Ljubljane tesno sodeluje.

Proslave so se udeležili tudi predstavniki naše delovne organizacije. Poleg državnih odlikovanj je Geološki zavod podelil

svojim dolgoletnim poslovnim partnerjem priznanja in plakete.

Najvišje priznanje, ki ga je podelil Geološki zavod Ljubljana tozdr Vrtanje in miniranje je skulptura »Vrtalci« je bil tudi naš kamnolom Črni kal.

Plakete za dolgoletno sodelovanje pa sta prejela tozdr GE Koper in tozdr GE Nizke gradnje Maribor.

C. P.

Ob izplačilu
15. decembra

Vrednost točke 2,50 dinarja

Glede na dobre rezultate poslovanja in oceno do konca letošnjega poslovnega leta, smo se v Gradisu ponovno odločili za dvig akontacijske vrednosti točke.

Točka je od 1. novembra vredna 2,50 dinarja, kar znaša povečanje za 8 odstotkov.

C. P.

Nadaljevanje s 1. strani

Za večjo odgovornost

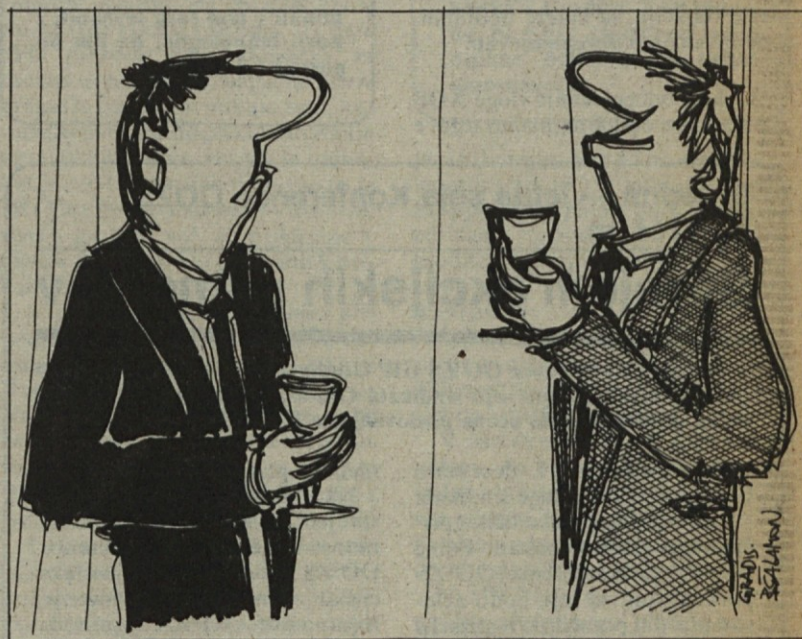
ki podajajo informacije in v primeru dvomov zahtevati argumente. Pri pokrivanju negativnih rezultatov v tujini pa je potrebna enotna politična akcija. Komunisti dajejo vso podporo vodstvu DO pri sanaciji negativnih rezultatov in hkrati zahtevajo, da vodstvo izpostavi odgovornost tistih, ki so kakorkoli prispevali k takim rezultatom.

Strinjali so se, da je glede na položaj Gradisa v slovenskem in jugoslovanskem gradbeništvu nujna naša prisotnost na tujih trgih. Za doseg primernih rezultatov pa so potrebni določeni organizacijski in

kadrovski ukrepi.

Po razpravi o organiziranosti ZK v delovni organizaciji so sprejeli sklep, da bodo izvedli programsko — volilno sejo akcijske konference po opravljenih programskih sejah osnovnih organizacij ZK, vendar najkasneje do konca januarja prihodnje leto. Izvršilno politični organ akcijske konference bo predsedstvo, ki bo štelo 7 članov, izmed njih pa bodo izvolili predsednika. Osnovne organizacije pa morajo evidentirati kandidate za predsedstvo do konca letošnjega leta.

M. M.

— Srečno novo leto ti želim!
— Daj no, kako moreš, saj veš, da sem v gradbeništvu!

Nova vloga službe za avtomatsko obdelavo podatkov

Računalniki in z njimi računalniška obdelava podatkov postajajo vse bolj nujen pogoj uspešnega poslovanja. V razvitem svetu si dela brez tega sploh ne morejo več predstavljati. Gradis računalniško obdeluje podatke že več kot desetletje, vendar predvsem v finančni službi in kadrovske evidenci, manj pa v proizvodnji. Za hitrejšo in kvalitetnejšo, to pa pomeni bolj racionalno in cenejše poslovanje, je potrebno vpeljati računalniško obdelavo podatkov praktično na vsa področja dela. Služba za avtomatsko obdelavo podatkov na Skupnih službah je pred štirimi meseci dobila novega direktorja. Zaposlili smo ga, da je razložil svoj koncept dela ter organiziranosti svoje službe, in nove, pomembnejše vloge službe za AOP v Gradisu.

»AOP je v takšni obliki, kot obstaja danes, bil zasnovan že pred dvajsetimi ali nekaj več leti. Svoje dni je bil OAP »oddelek zase«, sprejemal je podatke, jih obdeloval in posredoval porabnikom, rezultati pa so bili odvisni od zavzetosti zaposlenih. Takrat so na oddelek mnogi gledali zviška. Koncept AOP sicer ni bil zgrešen, vendar se je do danes marsikaj spremenilo, tako v tehnologiji kot v pojmovanju dela našega oddelka«, je za začetek povedal direktor službe za avtomatsko obdelavo podatkov, **Marjan Jerič**.

»AOP postaja servis za nudenje uslug uporabnikom, ki so že, ali pa še morajo sami postati sposobni vnašati podatke, jih obdelati in dobiti zaželjene rezultate. AOP ne bo več pasiven zbiralec in posredovalec podatkov. Tak koncept dela bo omogočal, da bo znanje, ki ga imamo v AOP in uslug uporabnikom, na precej višjem nivoju. Od uporabnikov pa takšna usmeritev zahteva določeno znanje — z njegovega področja in s področja informatike. Tudi odgovornost za podatke bodo nosili uporabniki sami, ker jih bodo sami vnašali, obdelovali in dobili izpiske. AOP pa se kot servis, ki bo nudil te usluge, s tem ne bo več v pretežni meri ukvarjal. Na nas se bodo prenesle samo najpomembnejše funkcije, za katere uporabnikov ne smemo obremenjevati.

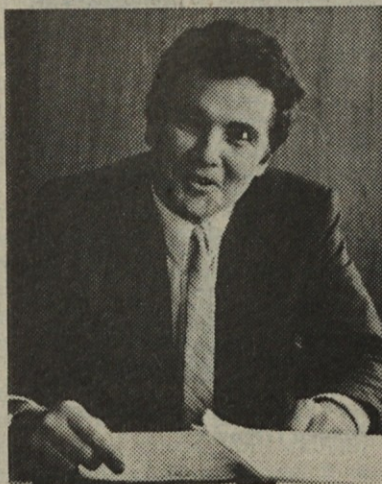
Zaradi podcenjevanja vloge AOP v preteklem obdobju imamo težave

s kadri, predvsem z najbolj strokovnimi, ki so si poiskali bolj perspektivno delo. Hitre rešitve za te težave ni, edina sprejemljiva je, da postanemo informacijski sistem, ki ne bo več zahteval toliko »ročnega« dela in s tem tako številne ekipe, ker se bo del aktivnosti prenesel na uporabnike podatkov. Seveda ta prehod ne bo hiter, trajal bo kar precej časa.

Dosedanja računalniška oprema, tudi na tozdih, je že precej iztrošena,

● Zaradi novega koncepta bomo prešli tudi na novo strojno opremo, na Iskro-Delto. Če bi uporabili tehnologijo IBM, bi potrebovali veliko ekipo specialistov, da bi razvila delo. Z Delto pa bomo vzpostavili inteligentna vozlišča, ki bodo zmogla kvaliteten prenos in obdelavo informacijskih tokov.

Prehod iz računalniškega sistema Facom na Delto ne bo trenuten, tako da bosta sistema živela vzporedno približno še dve leti, medtem pa se bo vsa obdelava prenesla na nov sistem. Vsi sedanji in bodoči uporabniki se bodo morali v tem času seznaniti z novo tehnologijo, da jim bo postala »domača«.

Direktor AOP Marjan Jerič: »Kvalitetne in hitre informacije omogočajo boljše poslovanje.«

ali pa malo uporabljena, kar pomeni, da je bila slabo ali premalo izkoriščena. Takšno bo potrebno odprodati in jo nadomestiti z novo, takšno, ki bo kompatibilna z Iskra-Delta sistemom. Še naprej pa bo uporabna oprema IBM-PC, ki je združljiva z Deltino, uporabljala pa se bo predvsem za tehnične aplikacije, ker je vanje vgrajenega več znanja in izkušenj in dosti manj samih podatkov.

Konec oktobra smo prekinili sodelovanje z Emono, vsi podatki so sedaj na Facomu. S prekinitvijo ni bilo hudih težav, tako da ta poteza ni bila boleča. Nekatere do 25. decembra bomo dobili Deltino opremo in potrebno bo napeti vse sile, da bo nov sistem čimprej polno zaživel. In to ne le zato, ker ga bomo pač imeli, ampak predvsem zato, ker tak sistem resnično potrebujemo in je že skrajni čas, da z njegovo vpeljavo naredimo nov korak naprej v naši miselnosti in delu.

Pri takšnem konceptu široke uporabe računalnika v Gradisu pa bodo nastopile kadrovske težave, ki pa bodo manjše kot bi bile pri uporabi opreme IBM. Če od naše sedanje ekipe, ki šteje 21 ljudi odštejemo skupino, ki v računalnik vnaša podatke (9 sodelavcev), pripravnike, vodstvo in administracijo, ostane ekipa dveh ali treh ljudi, ki bi lahko kreativno delali v novem sistemu. Zato bo potrebno pridobiti še nove, visoko usposobljene delavce. Bolje kot do sedaj bo potrebno urediti tudi nagrajevanje, ki bo moralo biti dovolj stimulativno, da bo pritegnilo strokovnjake.

Rešiti bomo morali tudi prostorske težave — sedaj delamo na dveh koncih, to pa nam še dodatno otežuje delo. Na tozdih bo potrebno pritegniti ljudi, ki jih delo z računal-

nikom zanima in jih primerno usposobiti.

V prvih dveh letih, ko bosta delovala sistema Facom in Iskra-Delta vzporedno, bo potrebno pripraviti osnovne aplikacije, tako glede obračunavanja osebnih dohodkov, kadrovske evidence, osnovnih sredstev itd. ter vpeljati minimalne povezave, to je pripraviti in preizkusiti inteligentna vozlišča. V nadaljnjih dveh letih pa bo potrebno, glede na tehnično in strokovno pripravljenost, zadožitve postopoma prenašati na neposredne uporabnike na tozdih.

Terminali na tozdih bodo s centralnim računalnikom povezani z zakupljenimi telefonskimi linijami. Te vsaj zaenkrat omogočajo kvalitetnejše povezave od pred nekaj dnevi vzpostavljenega dela JUPAK omrežja v Sloveniji. V tem omrežju bomo imeli le tri točke — v Ljubljani, Mariboru in Celju. Z namestitvijo inteligentnih terminalov bomo zmanjšali potrebe po neprekinjeni zvezi med njimi in centralnim računalnikom.

Uporaba računalnikov v predvidenem obsegu bo zmanjšala porabo (in s tem stroške) papirja vseh vrst, informacije bodo bolj žive in takoj pri roki, med podatki in uporabniki ne bo posrednikov, pa tudi obdelave podatkov se ne bodo ponavljale. Zaradi boljšega informiranja bo olajšano tudi odločanje in vodenje. V načrtu pa imamo tudi uvedbo avtomatske pošte, to je pošiljanja sporočil po računalniških linijah, kar bo olajšalo dogovarjanje in sodelovanje.

Novi direktor AOP ima torej precej ambiciozne načrte s svojim oddelkom. Glede na to, da je hitra in natančna informacija ter obdelava podatkov eden od temeljev uspešnega poslovanja, lahko samo upamo, da bo njegov koncept tudi v resnici čimprej zaživel.

Milan Marčič

3. redna — letna seja Konference OOZS bo 11. t. m.

Sprejem akcijskih usmeritev

Delegati Konference OO ZS GIP Gradis se bodo letos sestali še na eni seji. Gre za letno sejo sindikata Gradisa na kateri bo osrednja točka dnevnega reda ocena poslovanja za leto 1986.

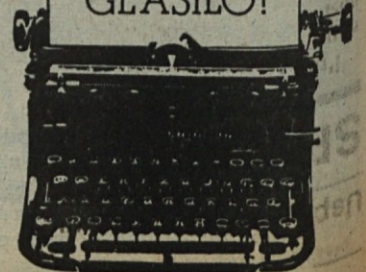
Na seji, ki bo 11. decembra bodo opredelili naloge sindikata v tistih tozdih, kjer se lahko pričakujejo slabši rezultati. Poleg ocene dela Konference OO ZS po konstitutivni seji, bodo delegati potrdili poročilo o realizaciji finančnega plana Konference OO ZS za leto 1986 in sprejeli

finančni plan za leto 1987.

Na dnevnem redu bo tudi sprejem poslovnika o organiziranosti in delovanju Konference OO ZS Gradisa ter sprejem akcijskih usmeritev za delovanje Konference OO ZS v prihodnjem letu.

C. P.

DOPISUJTE
V
SVOJE
GLASILO!

Uspešno delo komisije za ugotavljanje motenj

SPO brez motenj v poslovanju

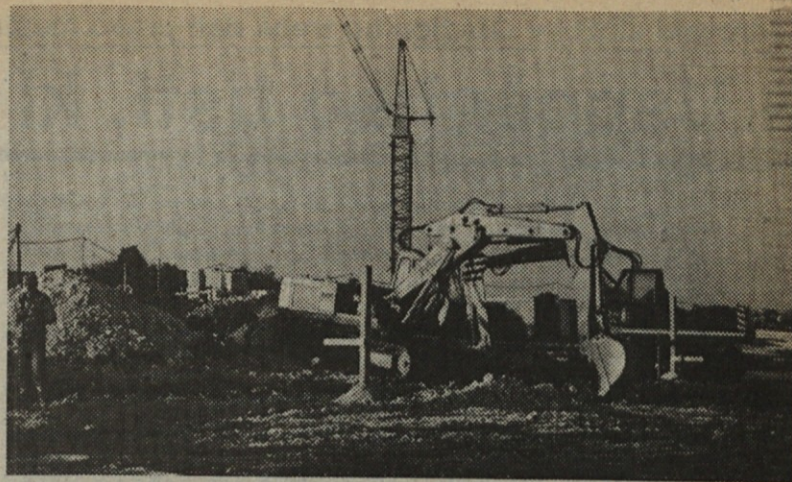
Prizadevanje delavcev Strojno prometnega obrata so ob pomoči komisije za ugotavljanje motenj že obrodila sadove. Leto bodo končali brez motenj v poslovanju, upajo pa tudi na boljše rezultate v prihodnjem letu. Vendar je mnogo stvari odvisno tudi od zunanjih dejavnikov, zase pa so prepričani, da se bodo potrudili in dosegli kar se bo dalo.

Po nekaj letih naporov in predlogov SPO na vseh nivojih je bil v okviru delovne organizacije letos končno dosežen sporazum, da se bodo najemnine za mehanizacijo spreminjale vsake tri mesece in ne le enkrat na začetku leta. To se sicer še zdaleč ne rešuje vseh problemov tega tozda, vendar jim vsaj omogoča lovljenje inflacije oziroma zagotovilo za doseganje planov iz gospodarskega načrta ter predstavlja osnovo za doseganje boljših rezultatov.

Imajo pa še mnogo težav, največja med njimi je zadolženost. Ker

so bili skozi celo leto v poprečju zadolženi za 500 milijonov dinarjev, jih je plačevanje obresti močno obremenjevalo. Velike težave imajo tudi pri velikih objektih zaradi priznavanja razlik v cenah. Razlogi za težave pa so tudi objektivne, zunanje narave in nanje ne more vplivati ne Gradiso SPO. To so nelikvidnostne težave države, zaradi česar jim je otežkočen uvoz rezervnih delov za stroje iz tujine. Tako ti po nepotrebnem stojijo in zmanjšujejo realizacijo.

Združevanje sredstev Gradisovih tozdov za nabavo mehanizacije tudi

SPO je s svojimi stroji prisoten na vseh Gradisovih gradbiščih, tako tudi v Barbarigi pri Pulju

v tem letu, na žalost, ni bilo izvedeno v roku, to je februarja ali marca, temveč šele konec septembra. V tem času pa je velika inflacija povzročila padec kupne moči tozda. Vendar jim je po dveh letih prizadevanj uspelo plačati dva stroja Caterpillar D8L, ki naj bi ju dobili še letos.

Strojno prometnemu obratu dela preglavice tudi reeksport mehanizacije. Stroji, ki se vračajo iz tujine so največkrat v slabem stanju in potrebni generalnega popravila, za kar pa so potrebna devizna sredstva in dovoljenja za uvoz rezervnih delov, oboje pa je težko dobiti.

V preteklih letih so imeli velike težave s fluktuacijo delovne sile. Letos se je stanje izboljšalo, to pa so dosegli z novim pravilnikom o nagrajevanju, ki stimulira predvsem proizvodne delavce, šoferje in strojnike, urediti pa bodo morali še dohodke mehanikov. Na tem področju jih čaka še dosti dela, ker jim odhajajo tudi mnogi dobri mehaniki, ki so jih pred tem pošiljali na izpopolnjevanje v tujino.

Direktor tozda SPO, Stane Fidler je še pojasnil, da je popolnoma zmotno mnenje, da so dohodki v tozdu zelo visoki, oziroma, da daje SPO prevelik delež dohodka za osebne dohodke. Do napačne interpretacije podatkov prihaja zato, ker v analizah ni realno prikazano stanje opravljenih nadur, ampak le toliko, kot je z zakonom dovoljeno — to je 30. Vse ostale nadure — do 100, včasih pa celo več, so prikazane v okviru presežka, kar pa izmaliči prikaz dohodkov v SPO.

K odpravi motenj je veliko pripomogla tudi komisija v okviru delovne organizacije v sestavi: Alojz Kepic, Vekoslav Pečnik in Peter Vrhunc, ki je dosegla, da se sedaj cene storitev določajo 4 krat letno, namesto enkrat. S tem je SPO-ju dana možnost, da se enakovredno z ostalimi tozdi upira inflaciji.

Letos so uspeli tudi renovirati mehanično delavnico, za vzdrževanje težke gradbene mehanizacije, tako da je sedaj ena najbolj urejenih v Sloveniji.

Po predvidevanjih bodo do konca leta formirali vse potrebne sklade, to

je sklad skupne porabe, stanovanjski sklad skupne porabe, rezervni in poslovni sklad, vendar v minimalni, to je obvezni obliki.

Tako ne bodo imeli več motenj v poslovanju ob koncu leta, kot jih imajo po devetih mesecih.

Osnutek gospodarskega načrta za leto 1987 je zelo napet, vendar upajo, da bodo dosegli planirani celotni prihodek 12,2 milijarde in dohodek 4,105 milijarde, računajo pa tudi, da bodo po nekaj letih obračunali celotno amortizacijo.

Da bi dosegli zastavljene cilje, bodo morali povečati produktivnost za 3,7 odstotka, povečati števila obratovalnih ur in seveda še naprej kvartalno usklajevati cene.

Naslednje leto nameravajo v SPO vložiti v osnovna sredstva 3,6 mili-

Še 104 stanovanja na Ravnah

Zadnji stanovanjski blok na Javorniku

Ko je že vse kazalo, da bo stanovanjska gradnja na Ravnah za nekaj časa zamrla, so se urbanisti odločili, da se soseska na Javorniku bolje izkoristi. V prazen prostor so vrisali še en stanovanjski blok, ki so ga projektirali v našem ljubljanskem Biroju za projektiranje.

»Res je. V prvotnem zazidalnem načrtu tega bloka ni bilo,« je pojasnil sektorski vodja Srečko Kante in dodal da gre za stanovanjski blok s 104. stanovanji. Trenutno sta v gradnji le dva vhoda v katerih je 64 stanovanj.

Gre za objekt, ki ima pritličje in štiri etaže in je prvi stanovanjski blok na Javorniku, ki bo imel kaslično streho dvokapnico. V bloku prevladujejo manjša stanovanja. Garsonjere imajo površino 35 do 38 kvadratnih metrov, je pa tudi nekaj trisobnih stanovanj oz. dvosobnih z dvema ka-

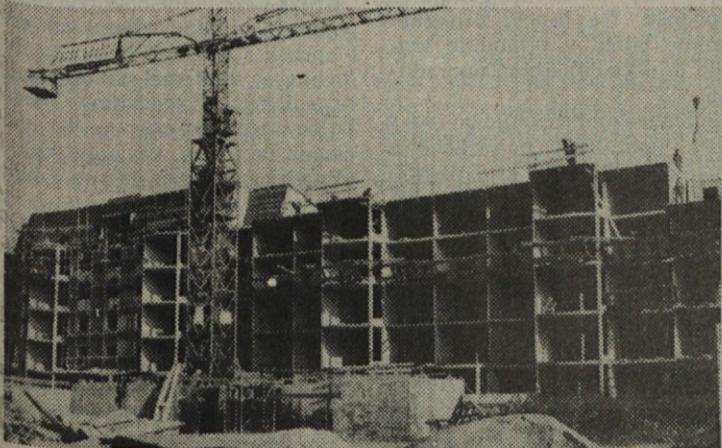
binetoma s površino okrog 80 kvadratnih metrov.

Gradnja tega stanovanjskega bloka se je pričela aprila letos, rok za dokončanje del pa je konec februarja prihodnjega leta.

Delavci našega tozda GE Ravne na Koroškem bodo v kratkem začeli graditi tudi druga dva vhoda. Projekti so že narejeni, vendar še ni v celoti rešena finančna konstrukcija.

Vrednost del po pogodbi znaša 800 milijonov dinarjev.

C. P.

Na Javorniku sta trenutno v gradnji le dva vhoda v katerih je 64 stanovanj. Druga dva vhoda bodo začeli graditi v kratkem

● Pri plačilu dohodka na uro so v SPO glede na izobrazbo celo na zadnjem mestu v delovni organizaciji, neproizvodni kadri pa so sorazmerno slabo plačani, sam direktor pa je šele na 97. mestu po izplačanem osebnem dohodku v Gradisu. Tudi ni res, da bi SPO izplačeval višje osebne dohodke na račun amortizacije.

jarde dinarjev, ker pa bo sredstev iz amortizacije le 1,9 milijarde, bodo za izpolnitev plana potrebovali še združena sredstva, oziroma bančne kredite. Najnужnejše opreme pa potrebujejo v vrednosti 2,2 milijarde dinarjev.

Čaka jih tudi reeksport mehanizacije z delovišča v Ourni v višini 886 tisoč dolarjev, za kar bo tudi potrebno združiti sredstva.

V osnutku SP-90 pa so si zadali nalogo, da bodo pridobili več specialne opreme, posebej še za zabijanje pilotov, ker bo vse več gradenj na slabo nosilnih tleh, še bolj pa se bodo usposobili za gradnjo luk.

V 1987 letu pa si želijo več finančne discipline pri plačilu storitev Gradisovim tozdom ter več sodelovanja tudi pri lepih delih, ne le pri najtežjih.

M. M.

Kadrovski službi v Gradisu bo treba dati pravo mesto

Uspešni so tisti, ki imajo dobre kadre

Ko sem nedavno prevzel dela in naloge s področja kadrovske-socialne službe Gradisa, sem se v celoti zavedal odgovornosti, ki jih prevzemam. Kadri, znanje, ustvarjalnost, to so besede, ki jih vse pogosteje slišimo in uporabljamo, zahtevajo pa veliko vztrajnega in sistematičnega dela.

V bodoče naj bi KSS na nivoju DO dobila vsaj tak pomen, kot ga imajo ostale strokovne službe na nivoju DO. Menim, da ne moremo govoriti o pomembni in manj pomembni strokovni službi. Vse službe se med seboj dopolnjujejo in prispevajo k temu, da delovna organizacija lahko nemoteno posluje in dela.

Ugotavljam, da se zaradi naše slabe organiziranosti marsikatera naloga podvaja. To bomo skušali odpraviti s tem, da bomo opredelili dela in naloge, ki so v izključni pristojnosti strokovne službe v DSSS ter dela in naloge, ki jih bodo opravljale kadrovske službe tozgov. Posameznih del v bodoče naj ne bi več podvajali. Zato želim, da presežemo tehnokratska gledanja na razvoj kadrovske funkcije, na drugi strani pa,

da smo tudi mi v KSS (kar velja tudi za kadrovske službe tozgov) bolj sprejemljivi za nove ideje, za manjše inventivne prispevke ter za boljšo koordinacijo našega dela.

V organizacijskem smislu ne predlagam kakih bistvenih sprememb. Še naprej bo v okviru KSS delovalo 5 oddelkov s strokovno usposobljenimi kadri; kadrovanje, izobraževanje, nagrajevanje, informiranje ter zdravstveno-socialna problematika s posebnim poudarkom na družbenem standardu zaposlenih ter na kulturno-rekreacijski dejavnosti. Usklajevanje dela tako sestavljene službe mora biti pretehtano.

Če hočemo sanirati kadrovske socialno službo Gradisa, moramo najprej analizirati današnje stanje. Iz analize, ki je na razpolago, lahko

ugotovimo, da je v enoletnem obdobju odšlo iz KSS osem delavcev in sicer dva z visoko, štirje z višjo in dva s srednjo izobrazbo. Vseh teh delavcev do danes še nismo nadomestili. Strokovnost dela posameznih oddelkov v sestavi KSS postaja že vprašljiva, sama fluktuacija pa zaskrbljujoča. Iz tega sledi, da je prva in osnovna naloga pridobiti v strokovno službo manjkajoče strokovnjake za opravljanje del in nalog, ki so osnovna dejavnost službe. Ko bo to sanirano, bomo lahko resno pričeli s kvalitetnim delom in pravi pomoči tozdom s področja posamezne stroke.

V pogledu razvoja kadrov pa bomo dali več poudarka izobraževanju in napredovanju strokovnih kadrov, v tesni medsebojni povezanosti s tehnološkim razvojem in dolgoročnim ekonomskim razvojem Gradisa. Kar pa na drugi strani pomeni tudi nenehni razvoj KSS, saj delamo z živimi ljudmi, od katerih pa je ponovno odvisno naše delo in uspehi.

Nekoč mi je naš znani strokovnjak dr. Stane Možina dejal, da so bili vedno najuspešnejši tisti, ki so imeli dobre kadre, obvladali organizacijo dela in ki so vedeli, kdaj in kako pritegniti ljudi k sodelovanju ter kako uravnati njihovo delovanje in kako zadovoljiti njihove potrebe. Čim višja je stopnja usklajenosti medsebojnega dela in interesov ter želja posameznikov, tem večji so uspehi.

Kadrovanje torej zagotavlja ustrezno strokovno organizacijo podjetja, ta pa zagotavlja smoternost celotnega delovanja. Želimo doseči, da bo vsak gradisovec v svojem okolju lahko razvijal svoje potencialne sposobnosti in pridobljena znanja tudi uporabljal v praksi. Nenehno bomo spremljali razvoj vodilnih in vodstvenih kadrov ter kadrov, ki delajo v tehnično-razvojnih službah in na zunanje tržnem področju v cilju povečanja znanja in sposobnosti. Na osnovi ustreznih podatkov bomo v prihodnje tudi uredili in uskladili sistem napredovanja.

Center za izobraževanje bo tudi v bodoče uporabljal najrazličnejše tehnike izobraževanja, ki so najbolj značilni za izobraževanje odraslih, seveda pa se bomo tudi posluževali vseh ostalih oblik kadrovanja, štipendiranja in vzgoje kadrov na vseh področjih našega dela. Načrtno štipendiranje pa bo glavni vir pridobivanja mlajših kadrov. Tako bo izobraževanje postalo stalen proces pridobivanja znanja in kadrov, kot je tudi stalna proizvodnja.

Novo strategije bodo zahtevale bolj široko in fleksibilno strokovno teoretično podlago ter premike od detajlnih znanj k sistemskim, kar

pomeni, da bomo osebni razvoj bolj vključevali v skupinsko delo.

Nagrajevanje po delu oziroma rezultatih dela je bistvo vsega napredka, zato bomo ob upoštevanju notranjih kot zunanjih motivacijskih faktorjev temu tako pomembnemu dejavniku posvetili še posebno pozornost. Osebnih dohodek (plača) je v evropski kulturi poglavitni dejavnik, seveda niso odveč tudi nagrade, priznanja, pohvale itd. O delu strokovne službe, predlogih in problemih bomo pisali v posebnem prispevku.

Sistem obveščanja je osnovno pomagalo, da zaposlene v Gradisu seznanjamo z našim delom, problemi in uspehi, istočasno pa aktiviramo ustvarjalnost in samokritičnost, zato bomo do sedaj obstoječa sredstva informiranja, Gradisov vestnik, obvestila, Informacije, vsebinsko nenehno dopolnjevali in izboljševali, kajti le tako bodo ob-

Jaka Klančar, direktor KSS Gradisa:
»Menim, da ne moremo govoriti o pomembni in manj pomembni strokovni službi.«

stoječa sredstva informiranja odražajo časa in prilik v katerih živimo in delamo. Sledili bomo tudi sodobni ekonomski propagandi z ustreznim delom in publikacijami.

Korak dalje bomo napravili tudi na področju socialno-zdravstvene problematike. Stremeli bomo za tem, da bi vsak tozdel imel svojega socialnega delavca. Zavedamo se medsebojne odvisnosti ekonomskih in socialnih faktorjev, kar velja tudi pri organiziranju, izvajanju in krepitevi zdravstvenega varstva za naše delavce. Široka paleta nalog s tega področja, pa je zajeta v posebnih dogovorih med Gradisom, zdravstvenim domom in Obratno ambulanto.

Vsekakor v prihodnjem obdobju planiramo izboljšanje našega dela, v skladu s programom in dano situacijo. Samo apeliranje na delovno zavest, pridnost in disciplino je premalo, kajti uspehi so le, če so naloge konkretne in če so delavci k temu dovolj motivirani in nagraceni.

Jaka Klančar

Simbolični pričetek gradnje mostu na Fužinah je bil 17. novembra. Temeljni kamen je položila predsednica Skupščine mesta Ljubljane Nuša Kerševan, most pa bo zgrajen do 15. oktobra prihodnjega leta.

Pričetek gradnje novega fužinskega mostu v Ljubljani

Čez leto dni bo zgrajen nov most

Gradis v letošnjem letu vse bolj sodeluje pri gradnji mostov v Ljubljani. Poleg največjega mostu čez Mali graben, ki sodi v projekt južne obvoznice in hrvi za pešce čez Ljubljaničo v stanovanjski soseski Nove Fužine, je bil 17. novembra položen temeljni kamen za nov most v Fužinah in 8. decembra temeljni kamen za most čez Grubarjev prekop.

Most na Fužinah bo stal tik ob starem fužinskem mostu. Dolg bo 94,6 metra, širok pa 15,8 metra. Stal bo na območju, ki sodi pod spomeniško varstvo, zato bo ohranil arhitekturno podobo starega mostu.

Most ne bo imel le prometno funkcijo, temveč bodo pod njim za potrebe soseske v Hrušiči speljali kanalizacijo, vodovod, elektriko in PTT napeljavo. Zato bo most grajen

v dveh fazah in bo tudi bistveno dražji.

Prva faza, ki se bo zaključila do konca junija prihodnjega leta, bo stala 540 milijonov dinarjev, druga, do 15. oktobra pa še 790 milijonov. Pred Gradis je tako postavljena zahtevna naloga, saj bodo morali delavci v prvi fazi delati v težkih vremenskih pogojih.

C. P.

Usmeritev v večji izvoz
in tehnološko bolj zahtevne izdelke

LIO — počasi iz težav

Težave, v katere je zaradi splošne krize v našem gospodarstvu in še posebej v gradbeništvu in lesarstvu zašel Lesno industrijski obrat v Škofji Loki, se nadaljujejo tudi letos, vendar je predsanacijski program pripomogel, da se težave umirjajo. Prav tako so boljše tudi perspektive za naslednje leto. Dolgoročneje uspehe pa si v LIO obetajo od povečanega izvoza in večjega poslovnega sodelovanja z Gradisovimi tozdi.

»V polletnem periodičnem obračunu smo uspeli izkazati poslovanje brez izgube, kljub minimalno polnim skladam, čeprav predsanacijski program, izdelan v prvi četrtini leta, sprejet pa na polovici leta, tega ni predvideval. Obračun ob tritrtletju pa je bil do določene mere neugoden, ker nam je zmanjkalo sredstev za pokritje sredstev dela rezervnega sklada, sklada skupne porabe in stanovanjskega sklada. Taka predvidevanja pa so izhajala tudi iz predsanacijskega programa. Ker se je angažiranost v drugi polovici leta, predvsem pa v zadnji četrtini izboljšala, predvidevam, da bo zaključni račun tak kot je bil predviden s predsanacijskim programom, to je pozitivna ničla, kaj več pa bi bilo nerealno pričakovati,« je povedal Anton Demšar, direktor tozda.

Vzroka za takšno stanje sta predvsem neustrezna angažiranost vseh kapacitet v obratu in nesorazmerje v cenah surovin in izdelkov. Vse težave pa izhajajo iz krize v gradbeništvu, posebej še v lesarstvu. Pri tem nas v naši stroki dodatno obremenjuje naravna katastrofa, to je močno uničen gozd v zimi pred tremi leti, kar se predvsem odraža v slabši kakovosti osnovnega repromateriala (hlodovine) in manjših količin že tako dragega lesa. V boljših časih je bil količnik cen hlodovina — žagan les preko 3, normalni izračuni upoštevajo faktor 2,15 sedaj pa je ta zaradi prej omenjenih problemov padel izpod 2.

Konkurenca na trgu je taka, da le s težavo dobimo dela, pri katerih bi lahko zaslužili kaj več kot lastno ceno, v veliko primerih pa celo prevzemamo dela z občutnimi popusti in končno računico, ki kaže celo pod nivo lastne cene. Le zelo dobra organiziranost bi v takih primerih omogočila poslovanje brez izgube. Na tem področju pa smo nemalokrat premalo uspešni.

Struktura del se je v kriznem obdobju gradbeništvu bistveno menjala. Nekoč dobro poznanega in za nas ugodnega programa — montažnih barakarskih naselij — v sedanjih časih skoraj ne poznamo več. Vse pogosteje se moramo sprijazniti z manjšimi, drobnimi deli in pa programi za široko potrošnjo, kjer pa so cene še toliko bolj podvržene tržnim zakonitostim in hudi konkurenci na prenasčenem trgu.

Zaradi popolnejše angažiranosti v okviru izvajanja sanacijskega programa smo se odločili za akcijo »do-

seči večji fizični obseg proizvodnje v zadnjih dveh mesecih«. Akcijo izvajamo tudi s podaljšanim delovnim časom. Za to proizvodnjo pa imamo tudi že kupce. Zaloge pa smo uspeli že toliko zmanjšati, da so celo v absolutnem znesku manjše kot pa na začetku leta.«

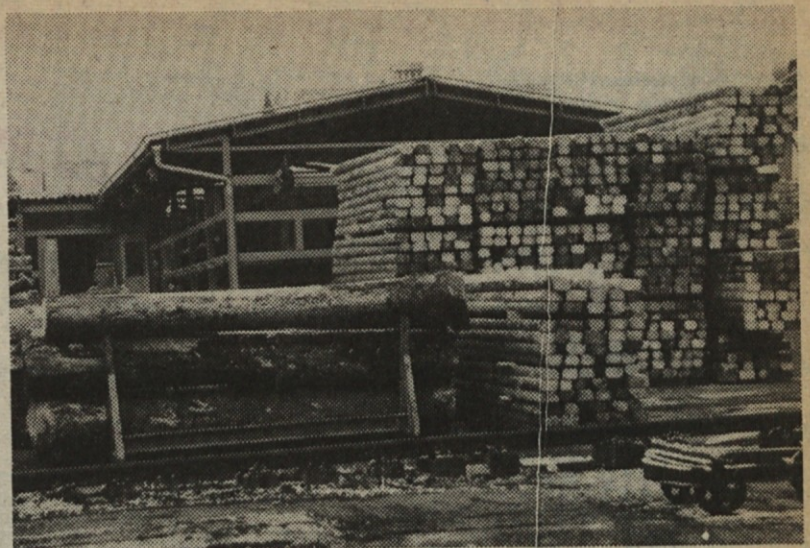
Anton Demšar, direktor tozda LIO: »V izdelke več znanja in manj surovin.«

Glede situacije v bodoče, predvsem v naslednjem letu, si v LIO ne delajo utvar. Težave bodo še ostale več ali manj iste, vendar je na področju angažiranosti le nekaj več dobrih izgledov.

»Trženje in marketing je področje, ki smo mu ob spoznanju, da kriza le ne bo tako kratka, morali posvetiti več pozornosti. Na tem področju smo dosegli že vzpodbudne uspehe, predvsem pri odpiranju na širši jugoslovanski prostor, pa tudi na inozemskih trgih.

V tem trenutku kaže, da bo leto 1987 za nas predvsem na zunanjih trgih uspešnejše. Sicer pa smo se že celo leto preizkušali in si utrdili pozicije na avstrijskem trgu. Tja bomo drugo leto skupaj z Jelovico prodali vsaj 50 hiš. Letos smo se začeli ukvarjati tudi s kupci v ZDA, to tržišče obdelujemo preko Slovenijalesa in njihovega predstavništva. Prve resnejše pogodbe naj bi sklenili že do konca tega leta.

Naša planska usmeritev je, da bi vsaj 25 odstotkov celotnega prihodka ustvarili na tujih trgih. Z dodatnimi državami in republičkimi vzpodbudami uspevamo v tem trenutku dosegati take cene, ki omogočajo normalno akumulacijo. Še vedno pa obstaja problem nerealnega tečaja dinarja, kar ne stimulira

Težko je najti kupca za les slabše kakovosti — posledice vetroloma se poznajo še danes pri kvaliteti hlodovine

izvoza v zadostni meri.

Značilnost našega proizvodnega programa je v tem, da delamo predvsem za znanega kupca, in to od vsega začetka, od ustanovitve, rasel je le obseg proizvodnje. Ob zadostni dimenzioniranosti lesne industrije s proizvodnimi programi serijskega značaja, takega dela v tozdu tudi ni bilo umestno predvidevati. Kljub temu pa se sedaj le kaže potreba po delu programa, ki bi imel karakter stalnejše proizvodnje. V okviru gospodarskega načrta 1987 smo si zaradi tega in na pobudo Izvršnega sveta Skupščine občine Škofja Loka zadali nalogo, da v svoj program vnesemo tudi serijsko proizvodnjo.

V glavnem se bomo usmerili v takšne izdelke, v katere bo vgrajena več dela in znanja, tako da bomo manj odvisni od osnovnih surovin — lesa. Po takih izdelkih je tudi večje povpraševanje in je zanje lažje najti kupca v inozemstvu (kvalitetna vhodna in notranja vrata, dopolnilni program oken, ipd.).«

Primarna predelava (žagan les) in mizarstvo realizirata vsak po približno četrtno celotnega prihodka tozda LIO, preostalo polovico pa ga pridobijo z lesnim stavbarstvom.

»Prav pri proizvodnem programu za lesno stavbarstvo bo boj na tržišču in prilagajanje razmeram in zahtevam kupca najtežje. Ta dejavnost je praktično v celoti vezana na izvoz. Prilagajanje zahtevam tega zahtevnega trga, ki so različna v Evropi in Ameriki, pa bo nujno moralo povzročiti menjave programa.

V okviru delovne organizacije Gradis že dalj časa razvijamo Gradisovo montažno hišo. V času, ko se zmanjšuje obseg večjih investicijskih vlaganj upamo, da bodo tudi v naših gradbenih tozdih prišli do spoznanja, da se morajo ukvarjati tudi z organizirano individualno stanovanjsko gradnjo, kjer bi s programom Gradisovih montažnih hiš lahko našli skupen interes. Doslej takih primerov žal skoraj ni bilo.

Tudi v prihodnje bomo s programom montažnih hiš prisotni na področju Srbije, nekaj pa tudi v ostalih

republikah. Predvsem s skupnim nastopanjem z Gradisom pri teh hišah in pri drugih montažnih objektih vidimo možnosti večje angažiranosti naših kapacitet v okviru DO Gradis.

Pri snovanju razvoja moramo nujno upoštevati stanje v lesni industriji Gorenjske, še posebej pa našega sosedu — Jelovici. V okviru samoupravnega sporazuma o poslovno tehničnem sodelovanju smo pri tem razmeroma uspešni, saj že od leta 1981 dalje tesno sodelujemo pri izvozu (predvsem montažnih objektov). V bodoče predvidevamo več skupnih akcij z Jelovico pri dopolnilnem programu stavbno-mizarjskih izdelkov in oskrbe z decimiranim lesom. Trenutno načrtujemo večjo skupno naložbo v izgradnjo mehaniziranega lesnega skladišča, kjer bi bil glavni nosilec Gozdno gospodarstvo Kranj.

Ob podpori IS Skupščine občine Škofja Loka in vodstva delovne organizacije smo uspeli ohraniti osebne dohodke na taki višini, da smo preprečili nezaželjeno fluktucijo, predvsem kadrov, ki so steber proizvodnje.

Ker smo bili letos celo leto soočeni s težavami, ki se odražajo tudi na slehernem delavcu, ki je odgovoren za vodenje, želim, da takšnih problemov v prihodnjem letu ne bi bilo toliko. Želim si več dela in boljšega dela, ker je to predpogoj uspešnega zaključka. To bi kolektivno omogočilo, da primerno zasluži, s tem pa bi se izboljšali še medsebojni odnosi. Na ta način bi se vsi več ukvarjali z delom, manj pa z reševanjem težav, ki nastanejo same od sebe ob premajhni angažiranosti. S tem bi tudi pripomogli h krepitvi Gradisa, kjer bi želel več sodelovanja pri realizaciji del z našimi tozdi. To bi omogočilo več stičnih točk tudi s Skupnimi službami in vodstvom delovne organizacije. Pa obilo zdravja!«

Tako je končal razgovor tov. Demšar, o njegovem voščilu pa si lahko le zaželimo, da bi se čim bolj uresnicilo.

M. M.

V zdnjih letih je bilo največje Gradisovo stanovanjsko gradbišče v ljubljanskih Fužinah

V Sloveniji gradimo najmanjša stanovanja v Jugoslaviji — povprečno merijo samo 56 kvadratnih metrov

Letos več novih stanovanj, leta 1987 pa jih ne bo veliko

Letojsna devetmesečna zidava stanovanj je bila uspešnejša kot lani. Tako so v prvih devetih mesecih gradbeniki dokončali 2707 stanovanj, kar je 45 odstotkov več, kot so jih zgradili v prvih devetih mesecih lani, kljub temu pa v primerjavi s 6175 stanovanji, kolikor so jih dokončali v prvih devetih mesecih rekordnega leta 1975, precej manj.

O značilnostih zdajšnje stanovanjske zidave pove veliko tudi podatek, da dokončujemo letos pretežno le enosobna in dvosobna stanovanja, kar je dolgoročno seveda slaba usluga prizadevanjem za stvarjanje večjih družin. V povprečju je namreč merilo vsako stanovanje le 56,2 kvadratnega metra, kar ni le najmanjša stanovanjska velikost med vsemi jugoslovanskimi republikami in pokrajinama, ampak gre tudi za najmanjšo velikost slovenskih stanovanj po letu 1980.

Po podatkih slovenskega statističnega zavoda je bilo ob devetmesečju v Sloveniji v gradnji še 5426 stanovanj. Nedokončanih stanovanj je bilo kar za 32 odstotkov manj kot ob koncu lanskega devetmesečja, hkrati pa je to tudi najnižje število nedokončanih stanovanj ob koncu devetmesečij v zadnjih 17 letih. Ker je prav od števila na novo zastavljenih stanovanj odvisno dokončevanje novih stanovanj v prihodnjem letu, je to hkrati zanesljiva napoved, da v letu 1987 novih stanovanj ne bo

veliko. V prvih devetih mesecih je bilo po zavodovih podatkih največje slovensko stanovanjsko gradbišče v občini Ljubljana Bežigrad, kjer so v tem obdobju dokončali 409 novih stanovanj, na drugem mestu je bila občina Ljubljana Moste Polje (kjer v pretežni meri gradi stanovanja tudi Gradis s svojimi proizvajalci — stanovanjska soseka Fužine), kjer so dokončali 323 novih stanovanj, občina Kranj jih je odkončala 254, Maribor Rotovž 202, Titovo Velenje 152, Ptuj 100, Domžale 95, Koper 89, Piran 88, Maribor Pobrežje 80, Škofja Loka 71, Žalec 71, Ljubljana Vič-Rudnik 68, Maribor Tezno 62, Nova Gorica 53, Ljubljana Šiška 52, Slovenske Konjice 52, Novo mesto 47, Izola 46, Ravne na Koroškem 44, Šmarje pri Jelšah 36, Maribor Ruše 34, Radovljica 34, Slovenj Gradec 29, Tržič 28, Kočevje 26, Radlje ob Dravi 24, Dravograd 21, Celje 20, Laško 20, Ljutomer 20, Šentjur pri Celju 20, Krško 16, Lendava 9, Ormož 9, Slovenska Bistrica 3 nova stanovanja.

V Ravnah na Koroškem so v prvih devetih mesecih letošnjega leta zgradili 44 novih stanovanj

Naše največje gradbišče v Istri

Turistično naselje Barbariga — Mandriol

Gradisovi stroji so se zarili v kamnito istrsko pokrajino 20 kilometrov severno od Pulja, nedaleč od vasice Mandriol in tako začeli graditi prvo fazo turistično-stanovanjskega naselja Barbariga—Mandriol. Uradni začetek del je bil oznanjen z manjšo slovesnostjo 23. oktobra letos.

Prvi so na gradbišče prišli delavci tozda GE Koper, potem pa so se jim pridružili tudi sodelavci iz Celja, Maribora in Raven na Koroškem. Do gradbišča pelje slaba makadamska pot. Z glavne poti Rovinj—Pulj je do Barbarige nekaj več kot šest kilometrov, iz Vodnjana preko Peroja pa jih je štiri.

Potem, ko so posekali grmovje iz katerega so, kot delavci povedo, bežale kače in škorpioni, je bilo treba pripraviti vso infrastrukturo. Zaradi skalnatega terena je bilo precej miniranja. Do gradbišča je bilo treba speljati vodo, telefon in elektriko ter postaviti delavsko naselje z jedilnico. Hrano vozijo iz otroškega počitniškega doma v Fažani. Da bi delo čim bolj teklo je Gradis postavil tudi lastno betonarno.

Poleg Gradisa sodeluje pri gradnji Barbarige tudi koprski Stavbenik in še nekatera hrvaška podjetja, vendar znaša Gradisov delež skoraj 50 odstotkov.

V prvi fazi bo zgrajenih 583 apartmajev, od katerih jih bo zgradil Gradis 256 s skupno površino 8731 kvadratnih metrov. Vsi objekti v Barbarigi bodo nizki, kar pomeni pritličje in eno oziroma največ dva nadstropja. Celotna prva faza Barbarige, ki poleg stanovanjskega naselja obsega tudi hotele, ki pa še niso v gradnji, bo imela površino 20.500 kvadratnih metrov.

Tudi v preostalih treh fazah bo v vsaki zgrajenih približno 20.000 kvadratnih metrov hotelskih in stanovanjskih površin, kar pomeni, da bo turistično-stanovanjsko naselje Barbarige imelo v končni fazi čez 80.000 kvadratnih metrov stano-

● Barbariga ni za Gradis zanimiva samo s stališča izvajalca gradbenih del, temveč tudi kot letoviško središče. Tako je delavski svet tozda Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana sklenil, da za potrebe svojih delavcev kupi v Barbarigi dve garsonjeri.

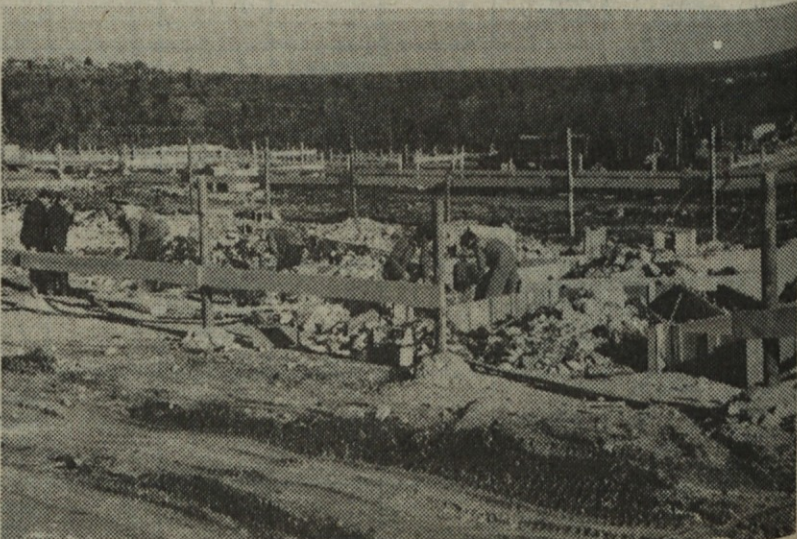
vanjske površine, kar z drugimi besedami pomeni, da bo Barbariga naselje za 8000 turistov in 6000 stanovalcev.

V prvi fazi gradnje Barbarige bo zgrajena tudi samopostrežna trgovina površine 500 kvadratnih metrov, začel se bo graditi tudi avto camp, ki se bo v končni fazi rastezal na površini 44 hektarjev. Druga faza predvideva razširitev parketa z gostinskimi lokalom in gradnjo športno-rekreativnih objektov.

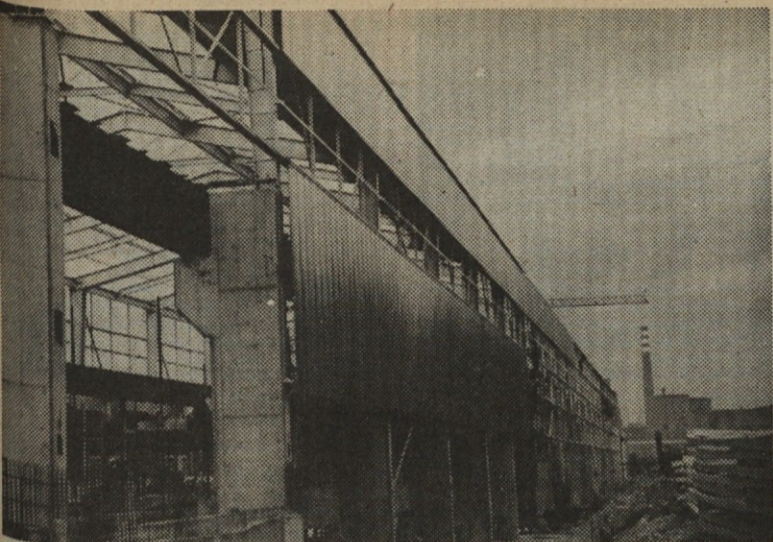
Gradisovi tozdi so si delo razdelili po objektih, tako da bo tozda GE Celje zgradil 2541 kvadratnih metrov stanovanjske površine, tozda GE Maribor 2325 kvadratnih metrov, tozda GE Ravne na Koroškem 2467 kvadratnih metrov in tozda GE Koper 1398 kvadratnih metrov stanovanjske površine.

Na višku gradbenih del bo v Barbarigi delalo do 280 gradisovcev. Rok za dokončanje del je izredno kratek. Vsi objekti, vključno z zunanjo ureditvijo, katere bo v Barbarigi nekaj več, v primerjavi z drugimi podobnimi turističnimi naselji, morajo biti končani do 30. maja 1987 leta.

C. P.

V Barbarigi so začeli pripravljati temelje za prve objekte

Zapiranje hale nove elektrolize v TGA Kidričevo z valovito aluminijasto pločevino

Gradis v Kidričevem dokazuje svoje kvalitete

Delo poteka po planu

Gradnja poslopja za potrebe nove elektrolize tovarne glinice in aluminija v Kidričevem poteka po planu, vsaj kar se Gradisa in Konstruktorja iz Maribora tiče. Kooperanti iz Makedonije, ki postavljajo jekleno konstrukcijo na betonske stebre pa imajo mesec dni zamude. Po besedah Vlada Čača, vodje gradbišča, jo imajo predvsem zato, ker niso verjeli, da bo Gradis svoje delo uspel opraviti v dogovorjenem času.

Prostori nove elektrolize so največja posamična gradnja v Kidričevem. V dveh, 306 metrov dolgih in med seboj povezanih halah, bo na skoraj hektarju in pol površine 160 elektrolitskih peči. V prvi fazi, to je do konca leta, bo pod streho dobra polovica objekta. Že v marcu pa naj bi bila gotova tudi druga polovica. K spoštovanju rokov pa sili izvajalce tudi pogodba s tovarno glinice in aluminija in Unialom, ki predvideva za vsak dan zamude za predviden rok izgradnje 7 milijonov dinarjev penalov. V pogodbi je določeno, da morajo biti tudi vmesne faze dokončane v predvidenem

času. Zato je Gradis pri nekaterih delih celo hitrejši, kot mu to določa rok.

V veliko pomoč pri gradnji jim je tudi betonarna, ki so jo preselili iz Ormoža. Po besedah delavcev v Kidričevem je »zlata vredna«. Prestavili so jo v rekordnem roku — v dvajsetih dneh, odkar so začeli kopati temelje zanj, je že dala prve kubike betona, do sedaj pa že 9 tisoč kubičnih metrov.

Posodobitev proizvodnje v Kidričevem bo povečala zmogljivosti Tovarne glinice za 70 tisoč ton aluminija na leto, namesto dosedanjih 45 tisoč ton.

M. M.

Pregledali so opravljeno delo

SNG v Mariboru bo eno najlepših gledališč

Gradnja in obnova mariborskega gledališča, dela izvaja tozid GE Maribor, je ves čas nekaj posebnega. Lahko bi rekli, da bi lahko služila za vzgled vsem izvajalcem in investitorjem. Kljub temu, da prihaja v času gradnje tudi do »vroče krvi«, se na koncu vedno dogovorijo o vseh problemih tako, da so zadovoljni eni kot drugi, vse pa v interesu ekonomske in cenene gradnje.

Tako so se pred iztekom letošnjega leta zbrali za mizo vsi, ki kakor koli sodelujejo pri gradnji in obnovi slovenskega narodnega gledališča. Pregledali so dosedanje delo, ter se dogovorili za nadaljevanje del v prihodnjem letu.

O tem Juro Kislinger dosedanj upravnik mariborskega SNG: »Bilo je 25. januarja leta 1975. Takrat smo Kocmut, Lebarič in jaz prišli do idejnega koncepta gradnje, ki se ga držimo še danes. Gradnjo smo takrat zasnovali v štirih etapah, kajti vedeli smo da delo v gledališču ne sme niti za trenutek zastati. Tak do-

sežek, kakor vem, niso dosegli nikjer v Evropi. Druge možnosti ni bilo, kajti nikjer nismo imeli nadomestne lokacije za novogradnjo.

Prav v času gradnje nas je doletelo težko obdobje. Nič uvoza. Treba je bilo uporabiti domači material, kar pa vselej ni bilo lahko. Kljub temu smo dokazali, da lahko. Napravili smo teater, ki je, kot pravi sam igralec Polde Bibič, eden najlepših.

Gradnja lepo napreduje, izvajalci in njihovi kooperanti pa skupaj z nami uresničujejo idejni projekt, ki smo si ga v začetku gradnje zastavili.

Besede upravnika SNG so sicer izvenele zahvalno in so bile polne pohval, hkrati pa je to za Gradis kot izvajalca del velik izziv in obveza za dela, ki čakajo v prihodnjem letu.

Franjo Štromajer

»Nova preobleka« Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru

Dopisujte
v vaše
glasilo

Pred praznikom dneva republike

Delavci tozda GE Koper so prenovili park

Da v Gradisu nismo specializirani le za visoke in nizke gradnje in še posebej v Koprju za luške gradnje, so dokazali naši delavci iz tozda GE Koper, ki so v središču Koprja, ob tržnici, uredili nov park.

Park stoji na mestu prejšnjega, vendar je v celoti obnovljen. Vse staro drevje so odstranili in na njihovem mestu postavili nove, mlade istrske hraste. Na novo so zgrajene tudi vse pešpoti, postavljene so nove košarice za smeti, klopi itd.

Kot so povedali na otvoritvi parka, 27. novembra letos, je to prva faza obnove in razširitve koprskih parkov. Že spomladi naj bi parkovne površine pričeli urejati v smeri proti Semedeli.

Začel je tudi že postopek za poimenovanje novega parka. Predlagano je bilo, naj bi park nosil ime velikega ljubitelja in urejevalca parkov v Koprju dr. Clovatija.

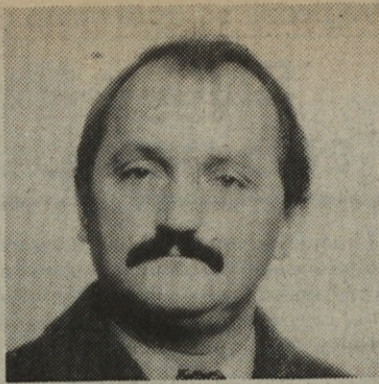
C. P.

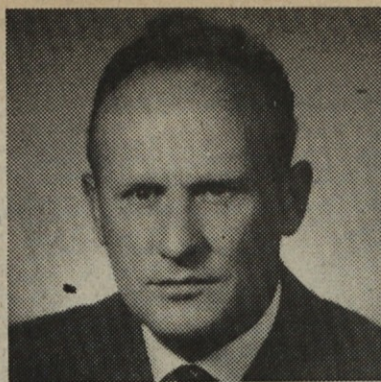
Pogled na preurejen park v Koprju, kjer so zasedeni istrski hrasti, ki sodijo med zimzelena drevja

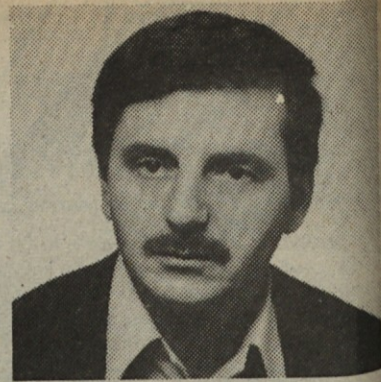
Franc Gačnik

Leopold Rojs

Franc Špeh

Primož Grintal

Osem nagrad v rokah najboljših in najsposobnejših delavcev

Nagrajenci v tozdu Strojno prometni obrat

Tudi letos je delavski svet tozda SPO sklenil, na predlog Komisije za podeljevanje nagrad in priznanj, podeliti nagrade najboljšim delavcem SPO. Diplome in denarne nagrade so prejeli Franc Gačnik, Leopold Rojs in Franc Špeh, primož Grintal, Josip Haramas, Ivan Javornik, Franc Jarkovič in Oto Laimsner. Predstavljamo jih.

Franc GAČNIK se je v Gradisu zaposlil 6. maja 1954, v temeljno organizacijo Strojno prometni obrat pa je prišel ob ustanovitvi 1. marca 1963.

Zaposlil se je kot voznik tovornega vozila in to delo opravlja vseh 32 let na različnih vozilih. Njegova delovna pot ga je vodila po vseh zahtevnih gradbiščih naše ožje in širše domovine.

V zadnjih letih je upravljal specialno vozilo za prevoz cementa, sedaj pa vozi autobus. Njegovi delovni uspehi na področju upravljanja in vzdrževanja vozila so nadpovprečni. Delo opravlja z velikim čutom odgovornosti.

Je človek, ki svoje izkušnje nesebično prenaša na mlade delovne tovariše. Skrbi za štednjo in racionalno trošenje materiala in delovnih sredstev, kar dokazuje tudi finančni pokazatelj za vzorno vzdrževanje vozila.

Odnos do dela, do sodelavcev in koristnikov naših uslug dokazuje z veliko priljubljenostjo med ljudmi na vseh gradbiščih kjer je delal, tako je izredno spoštovan in cenjen kot delavec, sotovariš in samoupravljalca.

Leopold ROJS se je zaposlil v tozdu SPO 2. junija 1967, kot strojnik težke gradbene mehanizacije, v zadnjih letih pa opravlja dela in naloge upravljalca avtodvigala.

Že kot strojnik težke mehanizacije je pokazal, da je dober in vesten delavec, kot upravljalca avtodvigala, pa se je izkazal pri najzahtevnejših in najbolj specifičnih objektih. Pokazal je, da popolnoma obvlada stroj in njegovo tehnologijo dela.

To je dokazal tudi na gradbišču TT Zvezda Kranj, kjer je izvajalec GE CELJE poudaril njegov prispevek k pravočasni izvedbi del in ga priporočil za nagrado.

Leopold Rojs je dober sodelavec in svoje znanje in izkušnje z veseljem posreduje mlajšim in manj izkušenim sodelavcem. Večkrat je bil izvoljen za samoupravne funkcije, katere je opravljal po svojih najboljših močeh.

Franc ŠPEH je v Gradisu zaposlen od 4. marca 1958 in v tozdu SPO vse od njegove ustanovitve 1. 3. 1963. Dokler mu je zdravje dopuščalo je delal na buldožerjih, od 1. decembra 1978 pa je zaradi zdravstvenih razlogov premeščen v skladišče SPO, kjer ima na krbi skladišče goriva in maziva.

Vodenje skladišča mu je bilo vedno prva skrb in prav tako tudi vestno izpolnjevanje vse potrebne dokumentacije. Vestno vodenje se je vedno izkazalo tudi po opravljenih inventurah, ko se je ugotovilo, da ima inventurne razlike vedno v mejah normativov.

Njegov odnos do sodelavcev je bil vedno dober in za zgled drugim. Prav takšen je tudi odnos do dela, ki ga opravlja.

Primož GRINTAL se je v SPO zaposlil kot voznik tovornega vozila 2. decembra 1975, leta in to delo vseskozi uspešno opravlja. Njegova delovna pot ga je vodila po vseh zahtevnih gradbiščih naše ožje in širše domovine ter gradbiščih v tujini. Delal je predvsem na gradbiščih, kjer se je zahtevala polna odgovornost in zanesljivost pri delu z vozili.

Za svoje delo je strokovnjak, je vesten in discipliniran, zato mu je bilo tudi dodeljeno specialno vozilo »biling« s katerim prav tako uspešno upravlja.

Na športnem področju je prav vsem v temeljni organizaciji, kot tudi drugim gradisovcem poznan kot uspešen in zaigran športnik in nas že vrsto let uspešno zastopa v namiznem tenisu na letnih športnih igrah Gradisa in igrah gradbincev.

Josip HARAMAS se je zaposlil v Gradisu 15. avgusta 1962 in v tozdu SPO od 1. maja 1965, kjer svoje delo opravlja uspešno in strokovno.

Zaposlen je kot vzdrževalec — serviser s servisnim vozilom za avtodvigala. Še kot strojnik je dajal nadpovprečne rezultate tako pri opravljanju svojega rednega dela kot pri vzdrževanju mehanizacije. Zaradi pridnosti in uspehov je bil tudi razporejen na avtodvigala,

Zadane naloge opravlja vestno in samostojno, poleg tega pa sodeluje tudi s svojimi predlogi in izboljšavami kot npr. pri avtodvigalih LORAIN, za katero je celotna skupina dobila občinsko nagrado za inovacijo.

Na samoupravnem področju je bil večkrat izvoljen v razne komisije v tozdu in v DS.

Ivan JAVORNIK se je zaposlil v Gradisu 5. septembra 1961, 11. marca 1971 pa v temeljni organizaciji Strojno prometni obrat Ljubljana, kjer svoje delo opravlja uspešno in strokovno.

Ivan Javornik se je leta 1961 zaposlil kot strojnik težke gradbene mehanizacije pri Tehnogradnjah. Delo strojnika je opravljal 17 let na različnih strojih težke gradbene mehanizacije ter po vseh zahtevnih gradbiščih. Leta 1978 mu je bila priznana III. kategorija invalidnosti.

Ker je v temeljni organizaciji poznan kot dober, vesten in prizadeven delavec je bil kaj kmalu premeščen na gradbišče, kjer je s svojim vestnim in natančnim

delom pokazal, da je zmožen uspešno voditi manjšo in tudi večjo skupino delavcev. Svojo uspešnost je pokazal na gradbiščih Jesenic, Žirovskega vrha, HE Mavčiče, Kamengrad, Obrovac in prav tako uspešno vodi dela sedaj na gradbišču v Višegradu.

Franc JARKOVIČ se je v tozdu SPO zaposlil leta 1964. Najprej je upravljal z vozilom prekucnik, nato je vozil avtomobile, vlačilec, specialno vozilo, sedaj pa je voznik osebnega vozila. Poleg te zadolžitve opravlja še nabavna opravila ter po potrebi delovodska opravila na zahtevnih objektih.

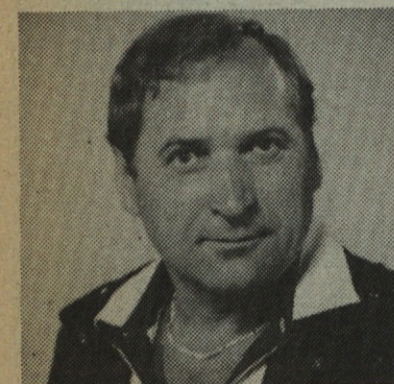
Delal je predvsem na gradbiščih kjer se je zahtevala polna zanesljivost in odgovornost pri delu ob prisotnosti kratkih rokov za izvršitev del. Pri svojem delu je vedno postavljaj v ospredje poštenost, strokovnost, kvaliteto in izvrševanje rokov. Istočasno je skrbel za prehrano in standard delavcev.

Rezultati njegovega dela so bili vidni na gradbiščih Sladkorna tovarna Ormož, Srednja Drava II, pregrada Žepina, TVD Ruše in nazadnje TGA Kidričevo.

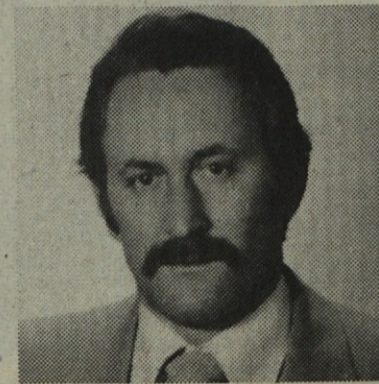
Oto LAIMSNER p je zaposlen v Gradisu od leta 1955 kot strojni ključavničar. 1959 leta se je priključil delu montažne skupine žerjavov. Že leta 1964 je prevzel delo vodje montažne skupine, katerega je opravljal do leta 1977, ko smo začeli uvajati preventivno službo. To delo, delo serviserja kontrolorja mehanskih sklopov na žerjavih opravlja še danes.

Svoje delo opravlja vestno in odgovorno. S svojim znanjem preprečuje, da bi prišlo do večjih okvar, kar je pri stolpnih žerjavih bistvenega pomena, saj je njihovo obratovanje vezano na velike višine.

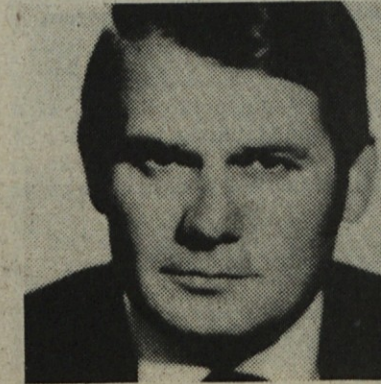
Sodeloval je tudi na samoupravnem področju, kjer je bil tudi delegat DS tozda SPO.

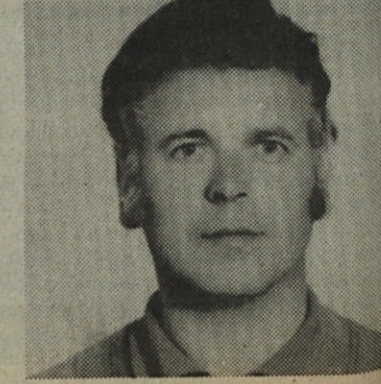
Josip Haramas

Ivan Javornik

Franc Jarkovič

Oto Laimsner

Abrahami!

Prišel je pote Abraham
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja
pri nas si deležen večnega poletja!

Decembra pred 50. leti je bilo rojenih 12 delavcev Gradisa. Ob njihovem jubileju jim voščimo vse najboljše in želimo prijetno praznovanje. Na zdravje!

- **Silva Jordan** — GE Celje
- **Jože Petrovič** — GE Gradnje Ptuj
- **Džino Matkovič** — GE Koper
- **Mustafa Škahić** — GE Maribor
- **Vladimir Herman** — Gradbena operativa Ljubljana
- **Štefan Ficko** — GE Maribor
- **Josip Horvat** — Kovinski obrati Maribor
- **Frančišek Zemljč** — GE Maribor
- **Katarina Blatnik** — Obrat gradbenih polizdelkov
- **Nikola Gospič** — Strojno prometni obrat
- **Štefan Rac** — Obrat gradbenih polizdelkov
- **Leopold Pust** — Strojno prometni obrat

Čestitamo!

M. F.

8. srečanje literatov drugih narodov in narodnosti

Nastopili so tudi Gradisovi literati

V soboto in nedeljo 22. in 23. novembra je v Kopru potekalo 8. srečanje literatov drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Sloveniji. Srečanje so pripravili Zveza kulturnih organizacij Slovenije, republiški svet Zveze sindikatov, Zveza kulturnih organizacij Koper in občinski svet Zveze sindikatov Koper. Od 42 prijavljenih avtorjev se jih je srečanja udeležilo okrog 30.

Program srečanja je bil kot vedno doslej zelo pester. Po namestitvi v hotelu Žusterna pri Kopru smo se odpravili na sprehod do mesta in si ogledali njegove znamenitosti. Zatem smo se zbrali v študijski knjižnici Koper, kjer nam je profesor Sreten Vujković iz Banja luke spregovoril o sodobni bosansko-hercegovski poeziji. Snov za predavanje je črpal iz svoje antologije o literarnem ustvarjanju v Bosni in Hercegovini od leta 1942 do 1982. Pri predavanju je izhajal iz konkretnih primerov in s tem tako navdušil

vse prisotne, da je bila tudi kasnejša razprava s vprašanji in komentarji zelo dobra.

Zatem je o temi »Splošno in posebno v literaturi, narodno in nadnarodno« spregovoril že stalni član žirije profesor Aleš Gulič. Tudi ta izbrana snov in predavanje je bilo za nas zanimivo in koristno, vendar smo razpravo morali skrajšati, ker se je bližal čas, ko je bil napovedan literarni nastop izbranih avtorjev srečanja.

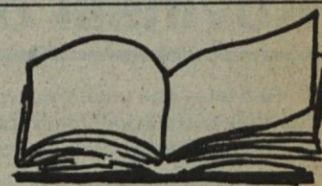
Za nastop na literarnem večeru so bila izbrana dela osemnajstih avtorjev, med njimi sta bila dva iz Gradisa — Milenko Nikić ter Ilijas Nesimović s pesmima »Prospi se pjesmo« in »Pred jutrom«. Prijavljena gradisovca sta bila še Vitomir Djuričić in Zahid Mehičić. Literarnemu nastopu je sledil še družabni večer.

V nedeljo je bila organizirana okrogla miza s temo o literarni ustvarjalnosti. Vodili so jo Sreten Vujković, Aleš Gulič ter pisatelj Peter Božič, v razpravo pa se je vključila večina navzočih.

Na srečanje so prišli tudi novinarji radia Koper, dopisnik Dela in dopisnik radia Sarajevo, ki je posnel recitacije avtorjev na magnetofonski trak.

V popoldanskih urah smo se začeli poslavljati, od organizatorjev tudi z zahvalami in željami, da se v še večjem številu zberemo na devetem srečanju, ki bo na Ravnah na Koroškem.

Milenko Nikić

Literarni kotichek

Prea jutrom

Spas od gušenja
maska na licu
u jami zaklon
srce odzvanja strahom
čekajući kraj crne klopke
ugledah lešinara
stražara
iznad umornih drugova
planiran let smrti
prekide neumorna truba.

Ilijas Nesimović

Priznanja tozda GE Maribor podeljena že sedmo leto

Priznanja so prišla v prave roke

Letošnji Dan republike so v mariborski gradbeni enoti proslavili še posebej slovesno. Pred dnevi so namreč prejeli v Ljubljani najvišje Gradisovo priznanje, Gradisovo diplomu, na svečanosti v Mariboru pa so že sedmič zapored podelili tozдова priznanja. 25 delavcev je prejelo letošnja priznanja, na katerih je bilo upodobljeno mariborsko Slovensko narodno gledališče, ki ga že dalj časa gradijo in obnavljajo delavci GE Maribor. In kdo so dobitniki letošnjih priznanj?

Albert Spindler, Stjepan Spevan, Janez Matjašič, Avgust Borko in Miha Škerlak so prejeli plakete ter denarne nagrade.

Marija Langeršek, Alojz Rajter, Franc Bezjak, Anton Baum, Ivan Velečić, Štefan Kralj, Stjepan Martan, Slavica Zalokar, Stjepan Malašič, Angela Kokot, Ivan Kokot, Antun Furjan, Franjo Juričinec, Ivan Kovačić, Marko Ciglar, Anton Pernek, Andrija Kukec, Jožica Okreša, Matilda Škrabl ter Dragutin Štirnič pa pisno priznanje in denarno nagrado.

Letos je komisija za tozдова priznanja podelila posebna priznanja tudi dvema zunanjima sodelavcema, ki imata prav tako zasluge za uspešen razvoj tozda. To sta Janek Sadovsky ter Janez Zupan, oba iz tozda SPO.

Slavnostni govornik na letošnji svečanosti je bil predsednik delavskega sveta tozda GE Maribor Vojko Koren, ki je med drugim dejal: »Seveda ne bi

bilo prav, da bi nas ti uspehi uspavali, saj gradbeništvo še vedno ni poslano z rožicami. Pa tudi družba še vedno ne ve prav, kaj z nami početi, kako družbeno priznati, ovrednotiti naše delo. Tudi vemo za naše lastne slabosti in napake. Več discipline, manj nepravilnih izostankov, manj bolniških izostankov, zlasti mlajših delavcev v našem tozdu, vse to mora biti naša stalna skrb in vsi smo poklicani, da z vso odločnostjo to stanje izboljšamo. Vse to in pa vztrajanje na naši poti za kvaliteto, strokovno in v roku opravljenemu delu, seveda ob upoštevanju družbeno danih pogojev, so porok za našo uspešnost tudi v naprej.«

Kulturni program so izvedli na svečani proslavi učenci osnovne šole iz Bučkovec, nad katero ima mariborski tozdz že vrsto let patronat.

Aplavz, ki so ga bili deležni letošnji dobitniki priznanj, pred nabito polno unionsko dvorano, dovolj zgovorno pove, da so prišla priznanja v prave roke.

Franjo Štromajer

Spominski posnetek letošnjih nagrajencev tozda GE Maribor

Upokojenci tozda GE Jesenice so obiskali Piran in Portorož

GE Jesenice

Kot vsako leto, tako tudi letos tozda GE Jesenice ni pozabil svojih nekdanjih sodelavcev. Upokojenci smo bili povabljeni na dvodnevno srečanje v počitniški dom LIP-a Bled v Seči pri Portorožu, kjer smo v letih 1984 in 1985 prostovoljno delali.

Z Jesenic smo se odpeljali z avtobusom. Spremljala sta nas Egidija Košir-Mravljje, vodja splošne in kastrovke službe tozda ter Jože Bertonec, pomočnik direktorja tozda GE Jesenice, ki sta ves čas skrbela za prijetno počutje vseh nas.

Prvi dan smo si ogledali mesto Piran in hotelski kompleks Bernardin, naslednji dan pa hotele v Portorožu, katere je zgradil Gradisa.

S svojim obiskom so nas razveselili še direktor tozda Božidar Lukač, predsednik delavskega sveta Alojz Skol in sekretar OOK Aleks Potčki.

Ko smo se po večerji vsi skupaj zbrali ob dobri kapljici, je bilo veselo in nadvse prijetno. Ob tej priliki nas je tovariš direktor tudi seznanil s stanjem v tozdu, spregovoril je o zasedenosti z deli, o perspektivi v prihodnjem letu, pa tudi o težavah in uspehih tozda, kar nas večino še zelo zanima.

V imenu vseh udeležencev se tozdu GE Jesenice iskreno zahvaljujem za organizacijo prijetnega srečanja upokojencev, istočasno pa želim vsem članom kolektiva srečno, zdravo ter uspešno novo leto 1987!

Ljuba Tarman

Kovinski obrati Maribor

Tudi letos smo imeli v novembru upokojenci tozda Kovinski obrati Maribor že tradicionalno srečanje. Čeprav ta kolektiv šteje 250 zaposlenih, ima kar 47 upokojencev.

Naš najmlajši član šteje 45 let, najstarejši pa je Franc Kersnik, ki ima 88 let, takoj za njim pa je 87 letni Matija Leskovar. Vendar pa naša dva »starostnika« ne manjkata na nobenem srečanju. Če pa si ju pogledamo in opazujemo nujno vitalnost, se nam mora razbliniti še tako tesnobno in črnogledno razmišljanje o jeseni življenja.

Ob takih srečanjih se obnovijo spomini na leta skupnega dela, na nepozabne doživljanja in včasih še tako nepomembne dogodke, ki so popestrili naš vsakdanjik.

Prisrčno se nasmejmo in poklepetamo.

Potožimo pa si tudi o zadevah, ki so nam vsem skupne: težave z zdravjem, prenizke pokojnine, previsoke cene... in ob tem niti ne opazimo, da se zunaj mrači, da se je potrebno vrniti domov, kajti nam ne bodo priznane nadure, pa čeprav vsi potrtili, da so bile nujne.

Ob tej priložnosti se želimo zahvaliti celotnemu kolektivu Kovinskih obratov Maribor, ki že toliko let skrbi za vsakoletno srečanje z upokojenci in s tem ohranja trdno vez med nami in z nami.

Marica Kočevar

Hvala in srečno tudi v prihodnje!

Leto se počasi nagiba h koncu, naše aktivnosti pa kljub temu ne poenjujejo. Mariborski pododbor Društva upokojencev Gradisa, v katerem so združeni upokojeni delavci tozda GE Maribor, GE Nizke gradnje in Kovinskih obratov, prav te dneve zaključuje obiske svojih bolnih tovarišev na domovih. O teh obiskih bomo kaj več napisali v januarški številki Gradisovega vestnika.

Tokrat bi se radi najtopleje zahvalili vsem aktivnim delavcem Gradisa na mariborskem področju, posebno pa še direktorjem mariborskih enot saj našega dela ne bi nikakor zmogli sami, brez velike pomoči omenjenih enot. Tudi letošnja srečanja, ki ste nam jih pripravili po tozdih, nam pomenijo veliko. Na ta način še vzdržujemo stike s Gradisom in delavci, s katerimi smo še do nedavnega skupaj delali.

Vsem delavcem Gradisa, posebno še mariborskim, še enkrat iskrena hvala z željo, da bi bilo leto 1987 srečno, zadovoljno, predvsem pa uspešno.

Upokojenci tozda GE Maribor
tozda GE Nizke gradnje Maribor
tozda Kovinski obrati Maribor

Nizke gradnje Maribor

Letošnje tradicionalno srečanje upokojencev tozda GE Nizke gradnje Maribor je le še okrepilo spoznanje, da se pripadnost delavcem svojem kolektivu ne konča z upokojitvijo, če jo vseskozi vzpodbujamo in negujemo. Tu je vsekakor pomembna skrb za tisto kategorijo delavcev, ki so svojo mladost in pogosto tudi svoje zdravje predali temu kolektivu. Mnogim med njimi je zdravje opešalo že pred upokojitvijo, kar je pač posledica težkega dela v gradbeništvu.

Še posebej je tako srečanje prisrčno in koristno, če se upokojenci lahko pogovarjajo s svojimi bivšimi sodelavci, ki so še vedno aktivni na gradbiščih. Na tokratno srečanje smo povabili tudi upokojence Tehnogradenj, iz katerih dejansko izhaja kolektiv sedanjega tozda GE Nizke gradnje.

Iz našega tozda so se upokojili že 103. delavci. Prišlo je le nekaj nad polovico upokojenih, kar pa ni zmanjšalo pomembnost in prisrčnost letošnjega srečanja. V njihovih letih je pač vse povezano s splošnim in trenutnim zdravjem vsakega posameznika, prenekateri od njih pa so bili tudi zadržani zaradi domačih opravil. Ve se, da pridnost in delovna vnema naših delavcev nikoli ne usahneta. Prav je tako, saj aktivnost ohranja zdravje in daljša življenje.

Organizatorji smo se trudili, da srečanje ne bi bilo enolično in tudi ne utrudljivo. Z lastnim avtobusom smo z upokojenci obiskali pomembnejša gradbišča v Mariboru, direktor pa jih je seznanil z načrti tozda in z našim delom. Povedal je, da kljub težavnim razmeram dobro poslujemo in da dosegame nove delovne uspehe ob prizadavnem delu in velikih naporih vsega kolektiva. Nizke gradnje uživajo v vsej domovini in tudi na tujem velik ugled, kar je tudi zasluga delavcev, ki so sedaj že upokojeni. Trenutno so naša največja gradbišča: izgradnja mostov v Višegradu, hitra cesta v Mariboru, re-

konstrukcija elektrarne Fala in druga.

Po ogledu gradbišč so se upokojenci dlje časa zadržali na Pobrežju, kjer jih je vodja gradbišča Dušan Škorjanc prisrčno sprejel in jih pogostil. Slučajno je bilo tam zaradi deževnega vremena veliko delavcev z gradbišča. Nepopisno razpoloženi je dalo temu srečanju poseben pečat medsebojnega tovarištva in navezanosti. Marsikomu so se zalesketale oči ob spominu na skupaj preživete težke pa tudi svetle trenutke.

Vedrih obrazov smo se z upokojenci vrnili na upravo, kjer jim je spretni kuhar Vlado pripravil okusno kosilo. V prijetno urejeni jedilnici so zadoneli zvoki poskočne glasbe. Razpoloženi upokojenci se je vidno stopnjevalo. Tu in tam se je oglasila pesem ob vzpodbujanju bivših sodelavcev pri drugih omizjih ali kot izraz vedrega razpoloženja. Nekateri med njimi so tudi zaplesali.

Mnogi med njimi so imeli dolgo pot do doma, nekateri celo v osrčje Bosne. Vezni pripadnosti našemu kolektivu so tako trdne, da jih niti dolga pot ni odvrnila od srečanja. Veseli smo, da je tako.

Ko smo se razhajali posamično ali v skupinah, je bilo vsem jasno, da se prihodnje leto spet srečamo. Za potnico smo upokojencem zaželeli vse dobro, predvsem pa zdravja.

Jožica Bogdanovič

10. šesterboj v počastitev dneva republike

1. Emona, 2. Carinarnica, 3. Gradis

Tradicionalna športna srečanja v počastitev dneva republike, 29. novembra so bila tudi letos. Ponovno so se pomerili športniki-rekreativci iz Emona, Carinarnice, Intereurope, Blagovno transportnega centra (BTC) in Gradisa, katerim so se letos prvič pridružili tudi sosede iz Ljubljanske banke.

Tekmovanje je potekalo od 18. do 21. novembra in sicer v namiznem tenisu, šahu, vlečenju vrvi, kegljanju in streljanju, zaključna prire-

ditev s podelitvijo pokalov in kolajn pa je bila v Emoni, ki je bila ob svoji 40-letnici pokrovitelj šesterboja.

Bili so doseženi naslednji rezultati:

Streljanje: 1. Emona 617 krogov, 2. Carinarnica 594, 3. Ljubljanska banka 579, 4. BTC 567, 5. **Gradis 479** in 6. Intereuropa 419 krogov. Moški posamezno: 1. Rado Hribar (Emona) 176 krogov, 2. Borut Baznik (BTC) 174 krogov in 3. Tomaž Musek (Carinarnica) 163 krogov. Ženske posamezno: 1. Olga Klepec (Carinarnica) 155 krogov, 2. Bojana Mandelj (Emona) 142 krogov in 3. **Minka Tekavec (Gradis) 130 krogov.**

Vlečenje vrvi: 1. Emona, 2. BTC, 3. **Gradis**, 4. Ljubljanska banka, 5. Carinarnica in 6. Intereuropa (ni sodelovala).

Šah: 1. Emona, 2. Carinarnica, 3. BTC, 4. Intereuropa, 5. **Gradis** in 6. Ljubljanska banka (ni sodelovala). Moški posamezno: 1. Emil Kovše, 2. Metod Logar (oba Emona) in 3. Maks Pečnik (Intereuropa). Ženske posamezno: 1. Matka Škemperle (Emona), 2. Marjana Engelman (Carinarnica) in 3. **Bojana Juvan (Gradis).**

Kegljanje: 1. Carinarnica, 2. Emona, 3. **Gradis**, 4. BTC, 5. Ljubljanska banka in 6. Intereuropa. Moški posamezno: 1. Ivan Bošnjak (BTC) 433 kegljev, 2. Emil Rauter (Emona) 415 kegljev in 3. Ivan Zustošič (Carinarnica) 412 kegljev. Ženske posamezno: 1. Marija Hihtl (Carinarnica) 371 kegljev, 2. Danica Snrečnik (Emona) 357 kegljev in 3. **Joži Lipar (Gradis) 355 kegljev.**

Namizni tenis: 1. **Gradis**, 2. Ljubljanska banka, 3. Emona, 4. Intereuropa, 5. BTC in 6. Carinarnica. Moški posamezno: 1. Dane Šarlah (Emona), 2. Miha Derganc in 3. Andrej Razdrtič (oba Ljubljanska banka). Ženske posamezno: 1. **Breda Torkar (Gradis)**, 2. Metka Škemperla (Emona) in 3. Marjana Homar (BTC).

C. P.

Lep uspeh kegljačev Gradisa

Bizjak in Urbanc sta državna prvaka

Na 22. državnem prvenstvu parov v kegljanju sta izjemen uspeh dosegla kegljača KK Gradis Darko Bizjak in Boris Urbanc, ki sta po šestih letih naslov državnih prvakov spet prinesla v Slovenijo. Zmaga je bila zelo prepričljiva, saj je drugouvršeni reprezentativni par Dragaš in Boljat zaostal za 41 kegljev.

Na kegljišču IM Rakovica je nastopilo 20 parov, dobro pa sta metala tudi druga dva Gradisova para, Janša in Ivačič ter Zdešar in Belcijan. Darko Bizjak je bil z 953, podrtimi keglji najuspešnejši tekmovalc.

Rezultati: 1. Bizjak : Urbanc (Gradis) 1895 (953, 942), 2. Dragaš : Boljat (Medveščak) 1854 (935, 919), 3. L. Jager : I. Jager (Bečej) 1853 (938, 915)..., 9. Janša : Ivačič (Gradis) 1742, 12. Zdešar : Belcijan (Gradis) 1734 itd.

C. P.

GRADISOV VESTNIK je glasilo delavcev delovne organizacije GIP GRADIS.

Izdaja ga Odbor za informacije v sestavi: Srečko Friš, Ludvik Rudolf, Martin Golnar in Zoran Debelak.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Milenko Nikič, Vesna Gregorič, Ludvik Rudolf, Vlado Forbici, Vinko Damjan, Jani Klančar, Aleksandar Bojanič in Tatjana Savinšek.

Tiska: tiskarna Ljudska pravica Ljubljana.

Naklada: 8.800 izvodov.

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana. Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220.

Moštvo Gradisa je v vlečenju vrvi zasedlo tretje mesto

Iz planinske malhe

Planinci Gradisa v Tatrah

Planinci Planinskega društva Gradis že sedaj načrtujejo program izletov za sezono 1987. Odločili so se da prihodnje leto preživijo nekaj dni tudi v pogorju Tatr na Češkem.

Program za Tatre je že sprejet. Naši planinci bodo v dneh od 16. do 21. avgusta 1987 potovali po naslednjem programu:

1. dan: Zbor udeležencev, potovanje na Češko, namestitev v Popradske Pleso (hotel ali planinska postojanka).

2. dan: Cilj izleta je doseči 2.494m visoki vrh Tura: Štrbske Pleso-Jamske Pleso-Mali Krivan-Tri Studničky.

3.—4. dan: Cilj Gerlachovsky Štit 2.655m, ta izlet je dvodnevni. Prvi dan Tatarske Polanske-Sliezsky dom 1.663m.

Drugi dan: Sliezsky dom — Velčka Proba-Gerlachovsky Štit-Batizovske pl.—Popradske pl. — hotel v Poprdske pl.

5. dan: Cilj Rysy 2.499m. Smer poti: Popradske Pleso—Žabje Pleso—Vaba—Rysy—Vlaha—Žabje Pleso—Menguska dolina — Poprdske pleso.

6. dan: Predviden je za rezervo, za primer slabega vremena.

7. dan: Ogled znamenitosti kraja po želji udeležencev in povratek v domovino.

Vsem udeležencem želim obilo užitkov in lepega vremena!

Štefan Šneberger

Končni skupni vrstni red:

1. Emona	52 točk
2. Carinarnica	34 točk
3. Gradis	32 točk
4. BTC	29 točk
5. Ljubljanska banka	14 točk
6. Intereuropa	12 točk

C. P.

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta Franca Brenčiča se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam Kovinski obrati Ljubljana za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

Se posebno se zahvaljujem tistim, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Metka Stupnikar

Nagradna križanka

8. decembra smo izžrebali nagrajence novembrske nagradne križanke. Za tiste, ki jim križanko ni uspelo v celoti rešiti, objavljamo pravilno rešitev, ki se glasi: krompir, jabolka, porast, slanik, OO, oolit, odslon, Ita, prostak, AB, Ivan, razprava, Kostolac, idila, Ilonka, Riki, Pimen, Rabi srnjad, rantica, EC, moa, Ari, brisalka, Vice, KE, Aonec, Ajas, skrušenost, pali, osec, sir, Evans, mak, stot, Kiar, Stalin, Stana, Arpad, Ero, noto, Rio Negro, epoleta, Tartarin, Aleman, Anton, mg, Sežana.

Izžrebani so bili:

1. nagrada 700 din. — **Majda Kumperger**, Kovinski obrati Ljubljana

2. nagrada 600 din. — **Jožica Bogdanovič**, GE Nizke gradnje Maribor

3. nagrada 500. — **Marjan Adamič**, GE Celje

4. nagrada 400 din. — **Jože Križanič**, Gosposvetska 89 Maribor

5. nagrada 300 din. — **Nevenka Golob**, Gradbena operativa Ljubljana

Dobitnikom čestitamo!

Rešitve noveletne nagradne križanke, ki jo tokrat objavljamo na 8. in 9. strani pošljite do 12. januarja na naslov: GIP Gradis, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, s pripisom — Za nagradno križanko.

Smučarska sezona se bo vsak čas začela

Smučarji, prijavite se!

Tečaji smučanja 1987

Komisija za šport in rekreacijo pri Konferenci OO ZS Gradisa je tudi letos vključila v svoj plan in program dela organizacijo in izvedbo smučarskih tečajev za naše delavce in njihove družinske člane. Organizirani bodo začetni in nadaljevalni tečaji šole smučanja ter dana možnost tečaja in izpopolnjevanja v smučarskem teku.

V času zimskih šolskih počitnic bodo za gradisovce in njihove družinske člane organizirani trije smučarski tečaji in sicer:

1. Tečaj bo organiziran od 25. do 31. januarja v Gozd Martuljku — pension hotela Špik, za skupino okrog 40 oseb.

2. Na mariborskem Pohorju bo tečaj od 26. do 31. januarja. Namenjen bo našim delavcem in njihovim družinskim članom iz Maribora. Tudi ta skupina naj bi štela 40 oseb. Tečajniki se bodo vsaki dan vozili na Pohorje, kjer bodo imeli po dogovoru organizirano šolo smučanja.

3. Drugi tečaj v Gozd Martuljku bo organiziran od 1. do 7. februarja. Tečajniki, njih okrog 40, bodo nameščeni v pensionu hotela Špik.

Kot vsa leta, se tudi tokrat lahko prijavijo delavci Gradisa in njihovi

svojci, od popolnih začetnikov do izkušenih smučarjev.

Stroške učiteljev in vaditeljev smučanja ter stroške za potrebne rekvizite bo pokrila Konferenca OO ZS, predvideno pa je tudi, naj bi posamezne organizacije sindikata prispevale 50 odstotkov sredstev k stroškom žičnice za delavce Gradisa in njihove otroke.

Cena polnega pensiona se bo gibala od 6000 do 6500 dinarjev na osebo, za otroke do 10 let starosti pa od 5000 do 5500 dinarjev.

Prijavite se lahko pri Alojzu Polajnarju na naslov: GIP Gradis, Šmartinska 134a Ljubljana ali po telefonu (061) 441-422 int. 200.

Ob prijavi bo treba plačati tudi akontacijo v višini 15.000 dinarjev po osebi.

C. P.

26. zimske športne igre Gradisa

14. februarja 1987 na Zatrniku in Gorjah

Smučarska sezona se vse bolj približuje, s tem pa tudi številna tekmovalna, med katere sodijo tudi sindikalne športne igre. Gradisovi športniki se bomo v večjem številu zbrali na 26. zimskih športnih igrah, ki bodo 14. decembra 1987. leta.

Veleslalom bo na terenih Zatrnika, smučarski teki pa bodo v Gorjah ali na Bledu — območje ignišča za veliki golf.

Organizacijski odbor ima že polne roke dela. Organizacijo je prevzel tozdr Inženiring, pokrovitelj pa je direktor tozdr Franc Zupančič.

Nastanitev je preskrbljena v hotelih Jelovica in Krim na Bledu, zaključek pa bo v bistroju hotela Toplice.

C. P.

2. redna seja odbora za standard in rekreacijo

V PD Pohorje pension 5000 dinarjev na dan

Trenutno najbolj aktualna naloga delegatov odbora za standard in rekreacijo na 2. redni seji 26. novembra je bila določitev cen v zimski sezoni 1986—1987 v našem počitniškem domu na Pohorju. Razen tega so obravnavali poročilo o poslovanju počitniških domov v prvih devetih letošnjih mesecih in razpravljali o določitvi smernic nadaljnjega razvoja počitniških domov.

Gradisovi domovi (razen Pohorja) so bili letos zasedeni 91-odstotno, v njih je skupaj letovalo 2623 odraslih in otrok, od tega 994 tujih gostov. Najbolje je bil zaseden dom v Biogradu na moru (93-odstotno), v njem pa je prebivalo 1030 gostov, v glavni sezoni pa je bilo zanj toliko zanimanja, da je celo primanjkovalo tistih zmogljivosti, ki smo jih prodali Konstruktorju in Radenski (skupaj 30 ležišč).

Ankaran je bil poln 89,5 odstotno s skupno 896 gosti, od tega je bilo 537 tujih, ki so bili v tem domu v predsezoni in posezoni, medtem ko je bila v sezoni večina gostov iz Gradisa. Dom v Poreču je bil s 642 gosti zaseden 89-odstotno, praktično vsi pa so bili domači.

Daleč najmanj gostov je imel naš dom na Pohorju, zaseden je bil le 18-odstotno.

Vsi domovi, razen Ankaranskega so prikazali negativen finančni uspeh, skupni stroški so se pa vseeno gibali v okvirih vsote gospodarskega načrta za domove za leto 1986 (finančni uspeh minus 33.664 tisoč din, stroški po gospodarskem načrtu '86 minus 33.976 tisoč din).

V celoti vzeto je bila zasedenost po mnenju odbora zelo lepa, če seveda izvzamemo PD Pohorje, bila bi pa še boljša, če ne bi bilo še vedno velikega števila odjav in zahtevkov po spremembah roka letovanja. Da bi se dosegala večja resnost pri prijavljanju, je bilo pred leti uvedeno plačevanje akontacije. Vendar je delavci ne plačujejo pravočasno, mnogokrat pa tudi ne poravnajo stroškov letovanja pred dopustom, čeprav bi ti morali.

Odbor je bil mnenja, da je bilo oddajanje počitniških zmogljivosti tujim gostom upravičeno, ker smo z njimi zapolnili domove, predvsem v predsezoni in posezoni. Tudi v prihodnje bomo s tem nadaljevali, seveda ne na škodo delavcev Gradisa.

Delavci Radenske in Konstruktorja so bili tako zadovoljni z bivanjem v naših počitniških domovih, da so se pisno zahvalili za sodelovanje, želijo pa tudi zakupiti postelje še naslednje leto. Odbor bo do naslednje seje preučil tudi možnosti za zamenjavo naših počitniških kapacitet z zmogljivostmi drugih delovnih organizacij.

Pri določanju cen za PD Pohorje so člani odbora vzeli za osnovo povprečne stroške na gosta v vseh naših počitniških domovih. Upoštevali so ako inflacijo, kvaliteto uslug in cene

storitev v hotelih in se odločili, da bo 5000 din na dan za poln penzion sprejemljiva vsota za vse. Otroci od 3 do 7 let bodo plačali 4000 dinarjev. Penzion za tuje goste znaša 7000 din, za njihove otroke pa 5500 din na dan. Zajtrk je 800 din, kosilo 2600, večerja 2000 in prenočišče 1500 dinarjev.

Res je, da bo štiričlanska družina za teden dni smučanja, če penzionu prištejemo še smučarske karte in kakšno coca-colo, potrebovala približno 20 starih milijonov.

Člani odbora za standard in rekreacijo so še sklenili, da bodo ustanovili komisijo, ki bo obiskala vse tozde in z odgovornimi proučila mnenja tozdrov glede osnutka gospodarskega načrta počitniških domov, odnosa do počitniških domov, oziroma potreb po teh zmogljivostih in o možni razširitvi dejavnosti dela samega odbora.

Kadrovsko socialni službi pa je odbor zadal nalogo, da ugotovi možnost in upravičenost zaposlitve delavca, ki bi se profesionalno ukvarjal z gospodarjenjem počitniških domov in z dejavnostjo, ki jo bo odbor za standard in rekreacijo v bodoče opravljal.

M. M.

Začela se je republiška liga v kegljanju

Zmaga Gradisa v Celju

Najboljša slovenska kegljaška moštva so začela s tekmovanji v republiški ligi. V prvem kolu so kegljači Gradisa gostovali v Celju in premagali domače moštvo Savinja. Izid je bil 5253 : 5198. Srečanje je bilo na kegljišču športno-rekreacijskega centra Golovec.

Naši kegljači so metali takole: Zdešar 812, Belcijan 896, Ivačič 887, Bizjak 889, Janša 855 in Urbanc 905.

V drugem kolu, ki je na sporedu v soboto, 13. t. m. se bodo kegljači Gradisa pomerili na domačem kegljišču z Radensko.

C. P.